2012

NEVŞEHİR

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

NEVŞEHİR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2012)

SUNUŞ

İstihdam ve işsizlik ülkemizin olduğu gibi gelişmişlik düzeyine bakılmaksızın dünya ülkelerinin genel bir sorunudur. Durum böyle olunca, çözüm önerileri de her ülkenin kendi özel durumuna göre farklılık göstermektedir. Bunun için ulusal politikalar yanında, yerel ölçekte gerekli çalışmaların da yapılması önem arz etmektedir. Tarım sektöründeki işgücünün, giderek sanayiye kayması ve kente göçün hızlanması nedeni ile her yıl işgücüne nitelikli- niteliksiz yüzlerce kişi katılmaktadır.

Türkiye'nin gelişen ve değişen ekonomik yapısı ile beraber teknolojinin de değiştiği ve işgücü piyasasının bu değişmelere hızla ayak uydurduğunu görüyoruz. Sürekli dinamik bir yapıda olan işgücü piyasası için analizler yapmak ve bu doğrultuda işgücü piyasasının beklentilerini belirlemek, sağlıklı stratejiler oluşturmak ve işgücü arzının da değişmelere ayak uydurmasını sağlamak son derece önemlidir. Tüm dünyada genel kabul gören istihdam anlayışına göre; istihdam politikalarının oluşturulmasında ve uygulanmasında güncel ve güvenilir işgücü piyasası verilerinin esas alınması gerekmektedir. Bu açıdan ele alındığında temel ihtiyaç, doğru işin doğru personelle buluşması ve ilin istihdam alanlarına yönelik ihtiyaçlarının tüm yönleri ile tespit edilerek iş arayanların bu yönde gelişiminin sağlanmasıdır. Bu doğrultuda Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü iller bazında İşgücü Piyasası Analiz Çalışmalarını başlatarak işgücü piyasası için gerekli olan araştırmaların yapılmasını sağlamıştır.

Nevşehir ilimizde gerçekleştirilen, işgücü piyasası analiz sonuçları kapsamında belirlenen beceri ihtiyaçları, mesleki eğitim için önemli bir veri oluşturmaktadır. Bu kapsamda işgücü piyasası analizi; eğitim programlarının yerel ihtiyaçlara cevap verebilecek nitelikte esnekliğe kavuşturulması, işbaşı eğitim programlarının yönlendirilmesi, meslek-eğitim dallarının kapasitelerinin yerel koşullara uyarlanması gibi konularda girdi sağlayan önemli bir çalışmadır.

Nevşehir, illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre (SEGE-2011) 81 il arasında TR714 il kodu ile 36. sırada yer almaktadır. Sıralamadaki yerimizi daha yukarılara yükseltmek ana hedeflerimiz arasındadır. Nevşehir ili İşgücü Piyasası Analiz sonuçları ilgili tüm kuruluşlarla paylaşılarak; işsizlikle mücadele çalışmalarının hızlanması, aranan nitelik ve becerilere göre eğitim ve işbaşı eğitim programlarının düzenlenmesi ve sektörle ilgili

gelişmelerin sağlanmasına ivme kazandıracaktır. Nihayetinde illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında üst basamaklarda yer almamız mümkün olacaktır.

Nevşehir İşgücü Piyasası analiz çalışmasının iş dünyasına fayda sağlayacağına olan inancımla, başta İşkur Genel Müdürlüğü ve İl Müdürlüğümüzün yönetici ve çalışanlarına işsizlikle mücadelede vermiş oldukları katkılardan dolayı teşekkür ederim.

Abdurrahman SAVAŞ

Vali

ÖNSÖZ

4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununda "İşgücü piyasası verilerini, yerel ve ulusal bazda derlemek, analiz etmek, yorumlamak ve yayınlamak, İşgücü Piyasası Bilgi Danışma Kurulunu oluşturmak ve Kurul çalışmalarını koordine etmek, işgücü arz ve talebinin belirlenmesine yönelik işgücü analizlerini yapmak, yaptırmak" Kurumumuzun görevleri arasında sayılmıştır. Bu maddeye dayanarak gerek Genel Müdürlüğümüz gerekse İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik uyarınca İl Müdürlüklerimiz işgücü piyasası araştırmaları yapmakta veya yaptırabilmektedirler. Ayrıca Türkiye İş Kurumu 2011-2015 Stratejik Planına göre Türkiye genelinde yılda iki kere İşgücü Piyasası Araştırması yapılması gerekmektedir.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de öncelikli sorunların başında işsizlik gelmektedir. İşsizliğin önemli bir problem olarak karşımıza çıkması işgücü piyasasındaki yapısal değişikliklerle doğrudan ilgilidir. İşgücü piyasasında meydana gelen bu yapısal değişiklik kurumumuza olan beklentiyi de arttırmaktadır. Piyasanın ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünü ortaya çıkarmak, işsizliği daha alt seviyelere çekmek ve piyasadaki değişimi öngörebilmek görevi büyük ölçüde Çalışma ve İş Kurumuna düşmektedir. İşsizlik sorununun çözülmesi, istihdam artışının sağlanması ve işgücü piyasasının dengeli bir yapıya kavuşması, Kurumumuzun en önemli hedefidir.

İl Müdürlüğü olarak 2012 yılında Nevşehir İşgücü Piyasası Talep Araştırması yaparak istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçların belirlenmesine yönelik bilgi toplanmasını sağlamıştır. Bu çalışma kapsamında **517** işyeri yetkilisi ile yüz yüze görüşmeler yapılarak anket uygulanmıştır.

Nevşehir İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına destek veren başta Sayın Valimiz Abdurrahman SAVAŞ' a, çalışmada emeği geçen mesai arkadaşlarıma ve ankete katılarak sorularımızı cevaplayan işyeri temsilcilerine teşekkür ederim.

İşgücü Piyasası Talep Araştırmasının Nevşehir iline faydalı olmasını temenni ederim.

İlhan TEMEL
Nevşehir Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ iii
İÇİNDEKİLER iv
TABLOLAR LİSTESİ v
ŞEKİLLER LİSTESİ vii
KISALTMALAR viii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 5
BİRİNCİ BÖLÜM 6
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 6
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 6
NÜFUS GÖSTERGELERİ 12
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 15
EĞİTİM GÖSTERGELERİ 30
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 32
İKİNCİ BÖLÜM 41
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 41
AMAÇ VE YÖNTEM 41
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 43
AÇIK İŞLER 50
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 55
2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR 58
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 59
SONUÇ 62
KAYNAKÇA 65
EKLER 66
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 66
Ek 2: Araştırma Yöntemi, Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 70
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 72
Ek 4- Ek Tablolar 78
Tablo1:Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri* 78
Tablo2: İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE-2011) 80

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Yatırım Teşvikleri 9

Tablo 2: Kamu Yatırımlarında İlin Yeri ve Sektörel Dağılımı 10

Tablo 3: Sektörlere Göre Açılıp Kapanan İşyerleri 10

Tablo 4: Türkiye ve Nevşehir İlinde Cinsiyete Göre Nüfus Miktarları 12

Tablo 5: Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Nüfus 13

Tablo 6: Nevşehir İlinin Aldığı Göç, Verdiği Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı 14

Tablo 7: Yaş ve Cinsiyete Göre Nüfusun Eğitim Düzeyleri 14

Tablo 8: Geniş Yaş Grubuna ve Yıllara Göre İstihdam Oranı (%) 15

Tablo 9: Geniş Yaş Grubuna ve Dönemlere Göre İşsizlik Oranı (%) 16

Tablo 10: İllere Göre İşgücüne Katılma, İşsizlik ve İstihdam Oranları 16

Tablo 11: Geniş Yaş Grubuna ve Eğitim Durumuna Göre Kurumsal Olmayan Nüfus 17

Tablo 12: Geniş Yaş Grubuna ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam Edilenler 19

Tablo 13: İktisadi Faaliyet Koluna ve Meslek Grubuna Göre İstihdam Edilenler 21

Tablo 14: Eğitim Durumuna ve Meslek Grubuna (ISCO_88) Göre İstihdam Edilenler 22

Tablo 15: Yaş Grubuna ve Meslek Grubuna (ISCO_88) Göre İstihdam Edilenler 23

Tablo 16: Meslek Grubuna (ISCO_88) ve İşteki Duruma Göre İstihdam Edilenler 24

Tablo 17: Meslek Grubuna (ISCO_88) ve İşyeri Büyüklüğüne Göre İstihdam Edilenler 25

Tablo 18: Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam Edilenler 26

Tablo 19: Eğitim Durumuna ve İş Arama Süresine Göre İşsizler 27

Tablo 20: İşgücüne Dahil Olmama Nedenine ve Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücüne Dahil Olm. 28

Tablo 21: İşgücüne Dahil Olmama Nedenine ve Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Dahil Olm. 29

Tablo 22: Orta Öğretimde Okuyan Toplam Öğrenci Sayısı 30

Tablo 23: İlk ve Orta Öğretimde Yeni Kayıt ve Mezun Öğrenci Sayısı 31

Tablo 24: Cinsiyete Göre Başvurular 32

Tablo 25: Eğitim Durumuna Göre Başvurular 32

Tablo 26: Mesleklere Göre Başvurular 33

Tablo 27: İşyeri Türüne Göre Yerleştirme Sayısı 33

Tablo 28: Sektörlere Göre İşe Yerleştirmeler 34

Tablo 29: Sosyal Duruma Göre İşe Yerleştirmeler 35

Tablo 30: Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler 35

Tablo 31: Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler 36

Tablo 32: Bekleme Sürelerine Göre İşsizler 36

Tablo 33: Eğitim Durumlarına Göre İşsizler 37

Tablo 34: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsizler 38

Tablo 35: Yaşa Göre İşsizler 38

Tablo 36: Yaşa Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları 39

Tablo 37: Türlerine Göre Kurslar 39

Tablo 38: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012) 42

Tablo 39: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları 43

Tablo 40: Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Dağılımı 44

Tablo 41: Sektörlere Göre Cinsiyet Bazında Çalışanların Dağılımı 45

Tablo 42: Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı 48

Tablo 43: Sektörlere Göre Açık İş Sayılarının ve Açık İş Oranlarının Dağılımı 50

Tablo 44: Açık İş Sayılarının ve Açık İş Oranlarının Ana Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 51

Tablo 45: :En Fazla Açık İş Belirtilen İlk On Mesleğin Toplam Açık İşler İçindeki Oranı 52

Tablo 46: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Dağılımı 55

Tablo 47: Temininde En Fazla Güçlük Çekilen İlk 10 Mesleğin Toplam İçerisindeki Ağırlığı 57

Tablo 48: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 58

Tablo 49: 31 Aralık 2012 VE 30 Haziran 2013 Tarihlerinde Sektörlere Göre NİDO Beklentisi 59

Tablo 50: 31 Aralık 2012 İtibariyle Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen Meslekler 60

Tablo 51: 30 Haziran 2013 İtibariyle Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen Meslekler 60

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1: Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları 8

Grafik 2: Kişi Başına Gayri Safi Katma Değer (GSKD) 9

Şekil 1: Türkiye Genelinde Nüfusun Cinsiyetlere Göre Merkez ve Beldelere Dağılımı 12

Şekil 2: Nevşehir İli Nüfusunun Cinsiyetlere Göre Merkez ve Köylere Dağılımı 12

Grafik 3: Geniş Yaş Grubuna ve Yıllara Göre İşgücüne Katılma Oranı (%) 15

Grafik 4: Eğitim Durumuna ve Dönemlere Göre İşsizlik Oranı (%) 17

Grafik 5: Geniş Yaş Grubuna ve Eğitim Durumuna Göre İşgücü Durumu 18

Grafik 6: Geniş Yaş Grubu ve Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Katılma ve İstihdam Oranı 19

Grafik 7: Yaş Gruplarına Göre İşgücüne Katılma ve İstihdam Oranı 20

Grafik 8: İktisadi Faaliyet Koluna ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa Göre İstihdam Ed. 25

Grafik 9: Geniş Yaş Grubuna ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa Göre İstihdam Ed. 26

Grafik 10: Eğitim Durumuna ve Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizler 27

Grafik 11: Çalışanların Ana Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 46

Grafik 12: Ana Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Cinsiyet Bazında Dağılımları 47

Grafik 13: Açık İşler İçin Talep Edilen Eğitim Düzeyleri 52

Grafik 14: Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri 53

Grafik 15: Açık İşlerin Karşılanma Yolları 54

Grafik 16: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Ana Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 56

Grafik 17: İşgücü Temininde Güçlük Çekilme Nedenlerinin Dağılımı 57

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Nevşehir nüfusunun % 56'sı il ve ilçe merkezlerinde yaşamaktadır. Türkiye genelinde hem şehirlerde hem de kırsalda yaşayan erkeklerin sayısı kadınlardan fazla iken, Nevşehir'de tersine bir durum söz konusu olup hem merkezlerde hem de kırsalda yaşayan kadın sayısı daha fazladır. Çalışma çağındaki nüfus Nevşehir'in toplam nüfusuna oranlandığında % 66,2' sinin çalışma çağında yer aldığı anlaşılmaktadır. Nevşehir ili genelinde yaş grubuna göre nüfus yapısı incelendiğinde, 2011 verilerine göre çalışma çağındaki nüfus (15-64 yaş arası) toplamı 187.456 olup, bu nüfusun % 50,15' ini kadın nüfusu oluştururken % 49,85' ini erkek nüfusu oluşturmaktadır. Nevşehir' e ait göç verilerine bakıldığında 2010-2011 döneminde Nevşehir' in 8.995 kişilik göç aldığı ve aynı dönemde 11.374 kişilik göç verdiği görülmektedir. Rakamlardan anlaşıldığı üzere 2010-2011 döneminde Nevşehir'in, göç nedeniyle azalan nüfusu 2.379 kişidir. Avanos ve Ürgüp gibi turizmin etkisi altındaki ilçeler göç alırken Acıgöl ve Derinkuyu gibi ekonomisi tarıma dayalı olan ilçeler göç verdiği görülmektedir.

Nevşehir il nüfusu eğitim durumu ve yaş gruplarına göre incelendiğinde, 11.361 kişi ile okur-yazar olmayanların toplam nüfusa oranının % 4,4 olduğu anlaşılmaktadır. İl genelinde lise altı okul mezunu 136.558 kişi bulunmaktadır. Nüfus içerisindeki en yüksek pay % 29 ile ilkokul mezunlarına aittir. Bitirilen eğitim düzeyini cinsiyete göre incelediğimizde ise yükseköğretimin erkekler arasında daha yaygın olduğu görülmüştür ve yükseköğretimi tamamlayan kadınların oranı % 38,4' tür.

Nevşehir'in de içinde bulunduğu TR71 bölgesinde, tarım sektörünün gayri safi katma değer içindeki payı, 2006-2008 yılları arasında Türkiye genelinde olan düşüşle paralellik göstererek %22,8 den %19,6'ya düşmüştür. Fakat sanayi sektörü özellikle 2008 yılındaki artışla beraber Türkiye ortalamasına daha da yaklaşmış ve 2006 yılındaki % 3,9'luk fark, 2008 yılına gelindiğinde % 2,1'e düşmüştür. Hizmet sektörünün gayri safi katma değer içindeki payı 2006-2008 yılları arasında, Türkiye'deki artışla aynı yönde düzenli olarak artarak %52,9'dan %55,4'e yükselmiştir. Gayri safi katma değer miktarı, Türkiye'de 2006 yılında 6686 $ iken 2008 yılında 9384 $'a çıkarak %40,3 artmıştır. TR71 Bölgesinde ise 2008 yılına gelindiğinde 2006'ya göre %45,1'lik artış olmuştur. 2012 yılı kamu yatırımlarına bakıldığında Nevşehir için 27 adet yatırım belgesine 149.000.000 TL yatırım yapıldığı görülmüştür. Yapılan bu yatırımların sonucunda 625 kişi istihdam edilmiştir. Yapılan yatırımlardan en yüksek payı ise 26.877.000 TL ile eğitim sektörü almaktadır. Türkiye geneline bakıldığında ise en yüksek payı ulaştırma-haberleşme sektörünün aldığı görülmüştür.

Nevşehir ilinde 2012 yılında bir önceki yıla göre toplam işyeri kurma sayısı yaklaşık %15 oranında azalarak 327 ile sınırlı kalmıştır. Kurulan işyerlerine baktığımızda şirket ve kooperatiflerde azalış görülürken gerçek kişi ticari işletmeleri aynı düzeyde açılmaya devam etmiştir. 2012 yılında kapanan işyeri sayısı toplamda azalmıştır. Şirketler bazında aşırı bir değişim gözlenmemiş, daha çok kooperatifler kapatılmış, gerçek şahıs şirketlerinin kapanması azalmıştır. Her iki yıl için de geçerli olan durum, kurulan işyeri sayısının kapanan

veya tasfiye olanlardan daha fazla olduğudur. Fakat sadece kooperatifler bazında azalış olduğu anlaşılmaktadır.

2011 yılına ait verilere göre Nevşehir ilinin de içerisinde bulunduğu TR 71 bölgesinde geniş yaş grubuna ve yıllara göre işgücüne katılma oranı 20-54 yaş aralığında çoğunluktayken, bu yaş grupları arasında iş gücüne katılma oranı en yüksek olan kesim %63,2 ile 25-34 yaş aralığıdır. TR 71 bölgesi genelinde geniş yaş grubuna ve yıllara göre istihdam oranına bakıldığında 25-34 yaş aralığındaki kişilerin istihdam oranının %56,8 ile en yüksek oran olduğu görülmektedir. Bu yaş aralığını %54,6 ile 35-54 yaş aralığı takip etmektedir. TR 71 bölgesinde geniş yaş grubuna göre işsizlik oranının daha çok genç nüfus olan 15-34 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Bu yaş aralıkları içerisinde en yüksek oranı %18,5 ile 20-24 yaş aralığı oluşturmaktadır. TÜİK'ten alınan 2010 yılı verilere göre ortalama işgücüne katılım oranı genelde % 40-% 60 arasında seyrederken, Nevşehir ilinde bu oran ortalama % 50 olarak görülmektedir. Nevşehir ilinde işsizlik oranı, ortalama % 8,4 olarak bulunmaktadır. Bununla beraber % 45,8 oranında istihdam gerçekleşmiştir.

TÜİK 2011 verilerine göre Geniş yaş grubuna ve eğitim durumuna göre işgücü durumu incelendiğinde tüm yaş grupları(15-55+) arasında işgücünün yoğunlukla lise altı eğitim almış kişilerden oluştuğu görülmektedir. Yükseköğrenim bitirmiş kişilerin en fazla olduğu yaş grubu ise 25-54 yaş aralığıdır. 2011 yılı verilerine göre TR71 bölgesinde geniş yaş grubuna ve eğitim durumuna göre istihdam edilenler içinde lise altı grubunun çoğunlukta olduğu dikkat çekmektedir. Bu sayı TR 71 bölgesinde toplam istihdamın % 62'sine tekabül etmektedir. Bölgede istihdam oranı(%56,8) ve işgücüne katılım oranı(%63,2) en fazla 25-34 yaş aralığında görülmektedir.

TR 71 bölgesinde, çalışanlar meslek grupları ve işyeri büyüklüğüne göre incelendiğinde, istihdam edilenlerin büyük çoğunluğu 25 kişiden az çalışanı olan işletmelerde çalışmaktadır. Bölgede Sosyal Güvenlik Kurumu'na kayıtlılık rakamları incelendiğinde kayıtlılığın daha yüksek olduğu faaliyet kollarının hizmet ve sanayi sektörleri olduğu görülmektedir. Tarım sektöründe ise kayıtlılık durumunun oldukça düşük olduğu dikkat çekmektedir. Okuma yazma bilmeyenler ve lise altı eğitim almış çalışanlarda Sosyal Güvenlik Kurumu'na kayıtsız çalışanların fazlalığı dikkat çekmektedir. Öğrenim düzeyinin yükselmesiyle birlikte kayıtlılık durumu artış göstermektedir. Sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık oranı okuma yazma bilmeyenlerde %7,7 iken yükseköğretim mezunlarında %93,6'dır.

İŞKUR'a 2012 yılında yapılan başvurular incelendiğinde Nevşehir ilinde 6.974 kişinin başvuru yaptığı ve bu başvuruların çoğunluğunu erkek nüfusun(4.335) oluşturduğu görülmüştür. Türkiye'de kadın başvuru oranı %35,7 iken Nevşehir'de de benzer bir durum söz konusu olup %37,8'lik bir oran karşımıza çıkmıştır. Nevşehir Çalışma ve İş Kurumu'na yapılan 6.974 başvurunun 2.529'u beden işçisi (genel)'ne aittir. Bunu oransal olarak incelediğimizde genel başvuruların yaklaşık %36'sını oluşturduğu görülmektedir. Bunu takip eden diğer bir meslek ise büro memuru(genel)dur. Bu da genelin yaklaşık olarak %5'lik dilimini oluşturmaktadır.

2012 yılında Nevşehir ilinde İŞKUR tarafından sektörlere göre işe yerleştirmelere bakıldığında en fazla yerleştirme %25'lik oranla imalat sektöründe gerçekleşmiştir. Bunu %16,5 ile ulaştırma ve depolama sektörü takip etmektedir. Çalışma ve İş Kurumu Nevşehir İl Müdürlüğü tarafından işe yerleştirilen toplam 1.774 kişinin 1653 kişisi normal statüde, 121 kişisi ise özürlü statüsünde işe yerleştirilmiştir. Türkiye geneli işe yerleştirmelerin eğitim durumlarına baktığımızda 318.636 rakamı ile en yüksek yerleştirme ilköğretim mezunlarına aittir. En düşük yerleştirme ise doktora mezunlarına aittir. Nevşehir genelinde ise en yüksek rakam Türkiye genelinde olduğu gibi 1.137 ile ilköğretim mezunlarına aittir.

Çalışma ve İş Kurumu Nevşehir İl Müdürlüğünde kayıtlı işsiz sayısı toplam 7.224 kişidir. Kayıtlı işsizler içerisinde ilk üç sırayı Beden İşçisi(Genel) (2.903), Büro Memuru (Genel)(457) ve Aşçı (147) almaktadır.

Nevşehir İl Müdürlüğünde toplamda 2.219 kişi (erkek ve kadın) kurslardan yararlanmaktadır. Nevşehir İl Müdürlüğünde en çok işgücü yetiştirme kursları (istihdam garantili), işgücü yetiştirme kursları (genel) , TYÇP, İşbaşı Eğitim Programı (İEP) , UMEM ve özürlü kursları düzenlenmektedir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması Nevşehir ili genelinde, 10 Eylül - 31 Ekim 2012 tarihleri arasında 517 işyerinde işverenler/işveren temsilcileri ile yapılan yüz yüze görüşmelerle gerçekleşmiştir. Bu işyerlerinde 92 tanesi 1-9 arası, 340 tanesi 10-49 arası, 85 tanesi ise 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinden oluşmaktadır. Araştırmadan yola çıkılarak, çalışanlar sektörlere göre incelendiğinde en fazla çalışan sayısının sırasıyla imalat (%29,6), toptan ve perakende ticaret (%23,4), konaklama ve yiyecek hizmetleri (%11,9) olduğu görülmüştür. İl genelinde çalışan sayıları cinsiyete göre incelendiğinde ise erkek çalışan oranının %80,4 seviyesinde olduğu hesaplanmıştır. İl genelindeki çalışanlarda ilk on meslek içerisinde beden işçiliği % 11,1'lik sırayla birinci sırada yer almaktayken çalışan erkeklerde ise il genelinde beden işçiliği % 13,6'lık yüzdelik oranla ilk sırada yer almıştır. Çalışan kadınlarda ise % 10,4' lük yüzdelik oranla kat görevlisi-temizlik ilk sırada yer almıştır.

Açık iş oranı Nevşehir ilinde % 2,7'dir. Bu oran Türkiye genelinde % 3,3 seviyesindedir. Nevşehir il geneline bakıldığında açık islerdeki ilk on meslek arasında ilk sırayı alan beden işçisi(genel) mesleğinin yüzdelik dilimi % 10,03 olarak görülmektedir. İl genelinde garson(servis elemanı) mesleği %6,27 ile ikinci sırada yer almıştır. Üçüncü sırada ise % 5,01 oran ile satış elemanı (tanıtım) mesleği yer almıştır. Açık işler için talep edilen beceri düzeyleri incelendiğinde Nevşehir ve Türkiye genelinde mesleki bilgi düzeyi, fiziki ve bedensel yeterlilik üst seviyede talep edilmekte olduğu gözlemlenmiştir. Nevşehir ili açık işler için mesleki bilgi düzeyini %82,5 oranında talep etmekteyken, Türkiye genelinde ise bu oran %70,9'dur. Fiziki ve bedensel yeterlilik beceri düzeyi ise Nevşehir ili için %50,4 iken, Türkiye genelinde %70,1'dir.

Ana meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen meslek grupları incelendiğinde Nevşehir ili için %24,3 oran ile hizmet ve satış elemanları ana meslek grubunda yer alan

mesleklerin temininde en fazla güçlük çekildiği tespit edilmektedir. Aynı kategoride Türkiye ortalaması ise %17,8'dir.Türkiye ortalamalarında temininde en fazla güçlük çekilen ana kategori incelendiğinde %20,9 oran ile tesis ve makine operatörleri ve montajcıları ana meslek grubu yer almaktadır. İlgili kategoride Nevşehir ili oranı ise %17,2'dir.

Araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde temininde güçlük çekilen mesleklerin karşılanamama nedenleri arasında ise ilk sırayı meslekte eleman bulunamaması almaktadır. Bunu sırasıyla elemanların beceriye/niteliğe sahip eleman olmaması, iş tecrübesine sahip eleman olmaması, çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi ve önerilen ücretin az bulunması takip etmektedir.

İlimizde 2012 yılı içerisinde işe alınanlar ve işten çıkarılanlar tüm sektörler ele alınarak incelendiğinde çalışan sayılarında % 11,2'lik bir artışa gittiği görülmektedir. 2012 yılı içerisinde toplam çalışan sayısında azalma olan sektörler ise İnşaat ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri olarak öne çıkmaktadır.

Gelecek istihdam beklentisinde ilde kısa ve orta dönem itibariyle sektörel dağılımda mevsimsel değişimler kendini göstermektedir. 2012 Aralığında Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO) tahmini % -5 iken, 30 Haziran 2013 itibariyle net istihdam değişim tahmini 11,5 puanlık artışla %6,5'e çıkmıştır. 2013 Haziran dönemine 10 sektör artış tahmini, 4 sektör durağan bir beklenti, 2 sektör ise azalış tahmini ile girmektedir.

31 Aralık 2012 itibariyle artış beklenen mesleklerin sanayi ve satış-pazarlama sektörlerinden olması dikkat çekmektedir. Azalacağı beklenen mesleklerin geneli ise turizm sektöründe olup, bu durum Nevşehir'deki turizmin yaz aylarında aktif olmasıyla ilişkilendirilebilir.

30 Haziran 2013 döneminde turizm sektörüne yönelik mesleklerin istihdamında artış beklendiği dikkat çekmektedir. Tablo 51, tablo 50 ile birlikte incelendiğinde dikkat çeken bir başka nokta ise 31 Aralık 2012'de azalış gösteren mesleklerin 30 Haziran 2013 döneminde yeniden istihdam artışı beklenen meslekler olduğudur. Bu durum temizlik görevlisi mesleğinde farklılık göstermekte ve her iki dönemde de azalış beklentisiyle karşımıza çıkmaktadır.

GİRİŞ

İŞKUR Genel Müdürlüğünce ilgili paydaşların desteğiyle hazırlanan İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu, TÜİK ile birlikte tespit edilen İlimizdeki 10+ istihdamlı işyerlerinde Nevşehir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeli tarafından uygulanmıştır.

2012 yılında tüm illerde yapılacak İşgücü Piyasası Talep Araştırmasının amacı; illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlemesini sağlamaktır.

Bu kapsamda; Nevşehir ilindeki işgücünün yapısı, sektörler bazında çalışanların mesleklere ve cinsiyete göre dağılımları, ihtiyaç duyulan işgücü için talep edilen eğitim ve beceri durumları, işverenlerin temininde güçlük çektikleri meslekler ve teminde güçlük çekme nedenlerine ilişkin beyanları, yıl içerisinde işe giriş ve işten çıkışlara ilişkin beyanları, 2012 yılı sonunda ve 2013 yılı ortasında gelecek dönemlere ilişkin işgücü piyasasında mesleki değişim eğilimlerini derlemek amacıyla "2012 Yılı Nevşehir İşgücü Piyasası Analizi" gerçekleştirilmiştir. Özellikle işgücünün talep yönünün ve gelecek kısa dönemde işgücünün eğilimlerinin ölçülmesi, ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin hangi koşullarda ortadan kalkabileceğinin belirlenmesi ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak politika ve önerilerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır:

Birinci bölümde; Nevşehir ilinin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri birlikte ele alınarak, İŞKUR' a kayıtlı işgücü göstergeleri ışığında ilimizin işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir.

İkinci bölümde; İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçları analiz edilerek Nevşehir işgücü piyasası talep yapısı ortaya konmuş, bu kapsamda işyerleri ve mevcut istihdam durumu, açık işler, temininde güçlük çekilen meslekler, 2012 yılında işe giriş-çıkışlar, gelecek dönem istihdam eğilimleri (2013) istihdamda beklenen artış ve azalışlar ele alınmıştır.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

Nevşehir ili nüfusu 2011 Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre 283.247 kişidir. Nevşehir' de il ve ilçe merkez nüfusunun toplam nüfusa oranı % 56'dır. Şehirlerde yaşayan kişi sayısı 157.462 iken köylerde yaşayan kişi sayısı ise 125.785'dir. İl merkezi nüfusu 88.170'dir. Nüfus bakımından ilçelerin büyükten küçüğe sıralanışı; Merkez, Avanos, Ürgüp, Gülşehir, Derinkuyu, Acıgöl, Kozaklı ve Hacıbektaş' tır. Yüzölçümü bakımından en büyük ilçesi Avanos (994 km^2), en küçük ilçesi Derinkuyu (445km^2)'dur.

Nevşehir ili şehirleşme oranı, yıllık nüfus artış hızı, kişi başına gayrisafi yurtiçi hasıla ve sanayi işkolunda çalışanların toplam istihdama oranı bakımından Türkiye ortalamasının altındadır. 2011 yılında TÜİK tarafından gerçekleştirilen araştırma sonucunda il nüfusunun bir önceki yıla göre azalış gösterdiği ve göç verdiği ortaya çıkmıştır. İşgücü Piyasası Anketi raporlama çalışmasında kullanılan 2008 yılı kişi başına yurtiçi hasıla değerlerine bakıldığında ise Türkiye ortalaması 9.384 $ olan bu değerin Nevşehir'de 6.789 $ seviyesinde olduğu görülmektedir. Tarım kolunda çalışanların toplam istihdama oranı ise Türkiye ortalamasının üstündedir.

Kalkınma Bakanlığı'nın 2012 verilerinden yola çıkarak kamu tarafından Nevşehir iline yapılan yatırımlara bakıldığında 149.000.000 TL'lik bir harcamanın yapıldığı görülmektedir. Bu yatırımlarda en yüksek payı 26.877.000 TL ile eğitim hizmetleri almıştır. Aynı yıl içerisinde Türkiye genelinde 70.500.000.000 TL kamu yatırımı yapılmıştır.

Nevşehir sosyo-kültürel açıdan tarım ve turizme dayalı ekonomik yapı ve buna bağlı dinamiklerin etkisindedir. Sanayileşmenin yerleşememesi ve organize olamaması nedeniyle buna bağlı dinamiklerin etkisine rastlanmamaktadır.

Nevşehir ili TÜİK bölge sınıflamasında Kırıkkale, Aksaray, Niğde ve Kırşehir ile birlikte TR 71 bölgesinde yer almaktadır. Çalışmaya esas olan 2010 yılı verilerine göre Nevşehir, bölgedeki diğer iller ile kıyaslandığında işsizlik oranının daha düşük, işgücüne katılım oranının ve istihdam oranının daha yüksek olduğu görülmektedir. İlde işsizlik oranı % 8,4, işgücüne katılım oranı % 50 ve istihdam oranı % 45,8'dir.

Rapor kapsamında kullanılan verilerin tamamı iller düzeyinde bulunamamaktadır. Bu bağlamda TR 71 bölgesi verilerinden yola çıkarak işgücüne katılım ve istihdam oranlarına bakıldığında en yüksek oranlar yükseköğretim mezunlarında görülmüştür. İşgücüne katılım oranı %78,9, istihdam oranı ise %70,9 seviyesindedir.

TR 71 bölgesinde işteki durumuna göre istihdam edilenler incelendiğinde bölge çalışanlarının %61,7'sinin (14.876 kişi) ücretli veya maaşlı olarak çalıştığı görülmüştür.

Bölge çalışanları işyeri büyüklüğüne göre incelendiğinde ise çalışan sayısı 10-49 olan işyerlerinde istihdam edilenlerin sayısının 41.000 kişi, çalışan sayısı 50 ve daha fazla olan işyerlerinde istihdam edilenlerin sayısının ise 71.000 kişi olduğu ortaya çıkmıştır.

2012 yılı İl İPA rapor çalışması, rapor yazım tarihi dâhilindeki en güncel veriler kullanılarak hazırlanmıştır ve Nevşehir ilindeki işgücü piyasası hakkında temel bilgiler vermeyi amaçlamıştır.

EKONOMİK VERİLER

İlin oluşturduğu katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo-ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurların başında gelmektedir. Ekonomik veri setinin önemli bir bölümünü il ve hatta bölgesel bazda bulmak mümkün değildir.

Grafik 1: Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları, TR71, (%), (2006-2008)

İBBS2: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması Düzey 2
Kaynak: TÜİK

Nevşehir'in de içinde bulunduğu TR71 bölgesinde, tarım sektörünün gayri safi katma değer içindeki payı, 2006-2008 yılları arasında Türkiye genelinde olan düşüşle paralellik göstererek %22,8 den %19,6'ya düşmüştür. Fakat sanayi sektörü özellikle 2008 yılındaki artışla beraber Türkiye ortalamasına daha da yaklaşmış ve 2006 yılındaki % 3,9'luk fark, 2008 yılına gelindiğinde % 2,1'e düşmüştür. Hizmet sektörünün gayri safi katma değer içindeki payı 2006-2008 yılları arasında, Türkiye'deki artışla aynı yönde düzenli olarak artarak %52,9'dan %55,4'e yükselmiştir.

Grafik 2: Kişi Başına Gayri Safi Katma Değer (GSKD) ,TR71, ($), (2006-2008)

İBBS2: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması Düzey 2

Kaynak: TÜİK

Grafik 2' de gösterilen GSKD miktarı, Türkiye'de 2006 yılında 6.686 $ iken 2008 yılında 9.384 $'a çıkarak %40,3 artmıştır. TR71 bölgesinde ise 2008 yılına gelindiğinde 2006'ya göre %45,1'lik artış olmuştur.

Tablo 1: Yatırım Teşvikleri, (2012)

	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam (Kişi)
Nevşehir	**25**	**62**	**441**
Türkiye	**3.511**	**40.054**	**116.771**

Kaynak: TÜİK

Tablo 1'de görüldüğü gibi Nevşehir için 25 adet yatırım belgesine 62.000.000 TL yatırım yapılmıştır. Yapılan bu yatırımların sonucunda 441 kişi istihdam edilmiştir. Bu da Türkiye genelinde yapılan yatırımların sonucu olarak 161.479 kişilik toplam istihdamın %0,38'lik kısmının Nevşehir ilinde gerçekleştiğini gösterir.

Tablo 2: Kamu Yatırımlarında Nevşehir'in Yeri ve Sektörel Dağılımı, (TL), (2012)

X 1000 (TL)	**Nevşehir**	**Türkiye**
Tarım	5.570	5.852.392
Madencilik	2.167	1.208.400
İmalat	0	538.050
Enerji	5.004	3.732.935
Ulaştırma-Haberleşme	1.188	13.877.595
Turizm	2.000	294.439
Konut	0	479.845
Eğitim	26.877	6.491.136
Sağlık	1.000	2.161.600
Diğer Kamu Hizmetleri	7.873	9.797.895
Toplam	**51.679**	**44.434.287**

Not: Yatırım Programında toplam dışı tutulan yatırımlar dahil edilmiştir.
Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Tablo 2' de görüldüğü gibi kamu yatırımlarında Nevşehir, Türkiye genelinde yapılan kamu yatırımlarının 51.679.000 TL'lik kısmını karşılamaktadır. Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere Nevşehir genelinde imalat ve konut sektörlerinde herhangi bir yatırım bulunmamaktadır. Yapılan yatırımlardan en yüksek payı ise 26.877.000 TL ile eğitim sektörü almaktadır. Türkiye geneline bakıldığında ise en yüksek payı alan ulaştırma-haberleşme sektörünün Nevşehir ilindeki payı 1.188.000 TL'dir. İmalat ve konut sektörlerinde kamu yatırımlarının olmaması, Nevşehir' de özel sektörün bu alanlarda yeterli düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir. Yatırım programında toplam dışı tutulan yatırımların bu tabloya dâhil edilmediği belirtilmiştir.

Tablo 3: Sektörlere Göre Açılan ve Kapanan İşyerleri, (2011-2012)

2011 OCAK-EKİM (ON AYLIK)								2012 OCAK-EKİM (ON AYLIK)							
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
ŞİRKET	KOOP.	GERÇEK KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GERÇEK KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GERÇEK KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GERÇEK KİŞİ TİC. İŞL.
145	46	192	24	50	24	12	132	93	41	193	15	65	22	24	65
383			74		168			327			80		111		

Nevşehir ilinde 2011 yılında toplam işyeri kurma sayısı 2012' de yaklaşık % 15 oranında azalarak 327 ile sınırlı kalmıştır. Kurulan işyerlerine baktığımızda şirket ve kooperatiflerde azalış görülürken gerçek kişi ticari işletmeleri aynı düzeyde açılmaya devam etmiştir. Tasfiye edilen işyerleri 2012'de toplamda ve kooperatifler bazında bir artış göstermiş olsa da şirketler bazında tasfiye olanlar azalmıştır. 2012 yılında kapanan işyeri sayısı toplamda azalmıştır. Şirketlerde aşırı bir değişim gözlenmemiş, daha çok kooperatif kapatılmış, gerçek şahıs şirketlerinin kapanması azalmıştır. Her iki yıl için de geçerli olan durum, kurulan işyeri sayısının kapanan veya tasfiye olanlardan daha fazla olduğudur. Fakat sadece kooperatifler bazında gerileme olduğu anlaşılmaktadır.

NÜFUS GÖSTERGELERİ

Tablo 4: Türkiye ve Nevşehir İlinde Cinsiyete Göre Nüfus Miktarları, (2011)

	Toplam	Erkek	Kadın
Türkiye	74.724.269	37.532.954	37.191.315
Nevşehir	283.247	139.955	143.292

Açıklama: İl, ilçe, belediye, köy ve mahallelere göre nüfuslar belirlenirken: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından, ilgili mevzuat ve idari kayıtlar uyarınca Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT)'nda yerleşim yerlerine yönelik olarak yapılan; idari bağlılık, tüzel kişilik ve isim değişiklikleri dikkate alınmıştır.
Kaynak: TÜİK

Şekil 1: Türkiye Genelinde Nüfusun Cinsiyetlere Göre Merkez ve Beldelere Dağılımı, (2011)

Kaynak: TÜİK

Şekil 2: Nevşehir İli Nüfusunun Cinsiyetlere Göre Merkez ve Köylere Dağılımı, (2011)

Kaynak: TÜİK

Tablo 4'e bakıldığında 2011 yılında Türkiye nüfusunun % 0,38'lik kısmı Nevşehir'de ikamet etmektedir. Şekil 1 ve Şekil 2'yi incelediğimiz zaman ise Nevşehir nüfusunun % 56'

sının il ve ilçe merkezlerinde yaşadığı, % 44' ünün ise belde ve köylerde yaşadığı görülmektedir. Ayrıca hem belde/köy hem de il/ilçe nüfusunun çoğunluğunu kadın nüfus oluşturmaktadır. Türkiye genelinde hem şehirlerde hem de kırsalda yaşayan erkeklerin sayısı kadınlardan fazla iken, Nevşehir'de tersine bir durum söz konusu olup hem merkezlerde hem de kırsalda yaşayan kadın sayısı daha fazladır.

Tablo 5: Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Nüfus, Nevşehir, (2011)

Yaş Grubu	Toplam	Kadın	Erkek
0-4	21 407	10 346	11 061
5-9	22 320	10 972	11 348
10-14	25 027	12 317	12 710
15-19	22 978	11 318	11 660
20-24	20 003	10 487	9 516
25-29	22 449	11 021	11 428
30-34	22 574	11 200	11 374
35-39	20 703	10 105	10 598
40-44	18 837	9 267	9 570
45-49	18 891	9 555	9 336
50-54	15 343	7 659	7 684
55-59	14 090	7 213	6 877
60-64	11 588	6 199	5 389
65-69	8 979	5 026	3 953
70-74	7 478	4 303	3 175
75-79	5 514	3 086	2 428
80-84	3 354	2 040	1 314
85-89	1 324	885	439
90+	388	293	95
Genel Toplam	**283 247**	**143 292**	**139 955**

Kaynak: TÜİK

Nevşehir ili genelinde yaş grubuna göre nüfus yapısı incelendiğinde, 2011 verilerine göre çalışma çağındaki nüfus (15-64 yaş arası) toplamı 187.456 olup, bu nüfusun % 50,15' ini kadın nüfusu oluştururken % 49,85' ini erkek nüfusu oluşturmaktadır. Çalışma çağındaki nüfus Nevşehir'in toplam nüfusuna oranlandığında % 66,2' sinin çalışma çağında yer aldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 6: Nevşehir İlinin Aldığı Göç, Verdiği Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı, (2010-2011)

2010-2011 Dönemi	ADNKS 2011 Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
Türkiye	74.724.269	2.420.181	2.420.181	-	-
Nevşehir	283.247	8.995	11.374	-2.38	-8,36

Kaynak: TÜİK

Nevşehir' e ait göç verilerine bakıldığında 2010-2011 döneminde Nevşehir' in 8.995 kişilik göç aldığı ve aynı dönemde 11.374 kişilik göç verdiği görülmektedir. Rakamlardan anlaşıldığı üzere 2010-2011 döneminde Nevşehir'in, göç nedeniyle azalan nüfusu 2.379 kişidir.

Tablo 7: Yaş ve Cinsiyete Göre Nüfusun Eğitim Düzeyleri, (2011)

Nevşehir il nüfusu eğitim durumu ve yaş gruplarına göre incelendiğinde, 11.361 kişi ile okur-yazar olmayanların toplam nüfusa oranının % 4,4 olduğu anlaşılmaktadır. İl genelinde lise altı okul mezunu 136.558 kişi bulunmaktadır. Nüfus içerisindeki en yüksek pay % 29 ile ilkokul mezunlarına aittir. Bitirilen eğitim düzeyini cinsiyete göre incelediğimizde ise yükseköğretimin erkekler arasında daha yaygın olduğu görülmüştür ve yükseköğretimi tamamlayan kadınların oranı % 38,4' tür.

Yaş grubu	Cinsiyet	Okuma yazma bilmeyen	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	İlkokul mezunu	İlköğretim mezunu	Ortaokul veya dengi okul mezunu	Lise veya dengi okul mezunu	Yüksekokul veya fakülte mezunu	Yüksek lisans mezunu	Doktora mezunu	Bilinmeyen	Toplam
06-13	Erkek	24	19.026		66						47	**19.163**
	Kadın	16	18.333		107						53	**18.509**
14-17	Erkek	10	850		8.971		51				35	**9.917**
	Kadın	10	688		8.656		98				12	**9.464**
18-21	Erkek	36	263		3.077		3.695	179			54	**7.304**
	Kadın	43	315		3.621		4.066	190			47	**8.282**
22-24	Erkek	24	112	149	2.646		2.572	825	2		47	**6.377**
	Kadın	49	167	316	2.498		2.202	1.082	4		57	**6.375**
25-29	Erkek	98	119	1.824	3.139	403	3.782	1.787	41		154	**11.347**
	Kadın	77	146	3.613	2.144	397	2.750	1.663	68	4	50	**10.912**
30-34	Erkek	66	73	2.248	2.087	1.155	3.762	1.689	130	27	85	**11.322**
	Kadın	110	78	4.391	1.692	937	2.474	1.236	99	29	46	**11.092**
35-39	Erkek	59	51	2.448	1.964	1.255	2.935	1.634	104	40	52	**10.542**
	Kadın	103	121	4.585	1.712	927	1.603	897	40	19	41	**10.048**
40-44	Erkek	56	29	2.640	1.834	1.371	2.077	1.337	85	33	48	**9.510**
	Kadın	114	186	4.999	1.354	876	1.037	530	45	17	51	**9.209**
45-49	Erkek	74	68	3.392	1.543	1.176	2.000	855	60	26	78	**9.272**
	Kadın	294	389	6.054	834	675	915	280	11	4	54	**9.510**
50-54	Erkek	67	102	3.700	762	926	1.380	614	35	12	47	**7.645**
	Kadın	421	573	5.203	308	349	552	168	3	4	61	**7.642**
55-59	Erkek	65	165	4.079	341	748	815	559	15	6	57	**6.850**
	Kadın	786	986	4.649	117	196	212	158	2	4	82	**7.192**
60-64	Erkek	89	254	3.596	137	486	382	330	14	5	77	**5.370**
	Kadın	1.244	1.104	3.433	44	87	68	94	5		101	**6.180**
65 +	Erkek	648	1.517	7.777	87	459	411	294	8	3	169	**11.373**
	Kadın	6.778	3.253	5.205	24	69	54	48	2	2	159	**15.594**
	Toplam	**11.361**	**48.968**	**74.301**	**49.765**	**12.492**	**39.893**	**16.449**	**773**	**235**	**1.764**	**256.001**

Yabancılar kapsama alınmamıştır.

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Grafik 3: Geniş Yaş Grubuna ve Yıllara Göre İşgücüne Katılma Oranı, (15 + Yaş), (%), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

Kaynak: TÜİK

2011 yılına ait verilere göre Nevşehir ilinin de içerisinde bulunduğu TR 71 bölgesinde geniş yaş grubuna ve yıllara göre işgücüne katılma oranı 20-54 yaş aralığında çoğunluktayken, bu yaş grupları arasında iş gücüne katılma oranı en yüksek olan kesim %63,2 ile 25-34 yaş aralığıdır.

Tablo 8: Geniş Yaş Gruplarının 2011 Yılındaki İstihdam Oranı, (15 + Yaş), (%), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

Yaş Grubu	**15-19**	**20-24**	**25-34**	**35-54**	**55+**
İstihdam Oranı	22,7	44,4	56,8	54,6	20,1

Kaynak: TÜİK

Tablo 8'deki Nevşehir' in de içinde bulunduğu TR 71 bölgesi genelinde geniş yaş grubuna ve yıllara göre istihdam oranına bakıldığında 25-34 yaş aralığındaki kişilerin istihdam oranının %56,8 ile en yüksek oran olduğu görülmektedir. Bu yaş aralığını 35-54 yaş aralığı takip etmektedir.

Tablo 9: Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranı, (15 + yaş), (%), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

Yaş Grubu	15-19	20-24	25-34	35-54	55+
İşsizlik Oranı (%)	11,2	18,5	10,1	5	2,1

Kaynak: TÜİK

Tabloda görüldüğü üzere Nevşehir' in de içinde bulunduğu TR 71 bölgesinde geniş yaş grubuna göre işsizlik oranının daha çok genç nüfus olan 15-34 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Bu yaş aralıkları içerisinde en yüksek oranı %18,5 ile 20-24 yaş aralığı oluşturmaktadır. Buradan anlaşılacağı üzere 20-24 yaş arası nüfusun % 71,5' i istihdam edilmekte veya iş aramamaktadır.

Tablo 10: İllere Göre İşgücüne Katılma, İşsizlik ve İstihdam Oranları, (%), (2010)

	İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI				İŞSİZLİK ORANI				İSTİHDAM ORANI			
İl Adı	Oran (%)	Değişim katsayısı (%)	Alt sınır	Üst sınır	Oran (%)	Değişim katsayısı (%)	Alt sınır	Üst sınır	Oran (%)	Değişim katsayısı (%)	Alt sınır	Üst sınır
Kırşehir	43,5	1,9	41,8	45,1	10,8	10,4	8,6	13,0	38,8	2,5	36,9	40,7
Nevşehir	50,0	2,0	48,1	52,0	8,4	12,6	6,3	10,4	45,8	2,4	43,7	48,0
Niğde	47,2	1,7	45,7	48,8	9,4	10,8	7,4	11,4	42,8	2,2	41,0	44,6
Aksaray	48,7	2,1	46,7	50,7	9,2	11,8	7,1	11,3	44,2	2,6	42,0	46,5
Kırıkkale	42,4	3,9	39,2	45,6	12,0	10,9	9,5	14,6	37,3	4,7	33,9	40,7

Kaynak: TÜİK

TÜİK' ten alınan 2010 yılı verilere göre ortalama işgücüne katılım oranı genelde % 40-% 60 arasında seyrederken, Nevşehir ilinde bu oran ortalama % 50 olarak görülmektedir. Buna göre Nevşehir' de işgücüne katılım oranı Türkiye ortalamasının üstünde olduğunu gösterir. İlimizde işsizlik oranı, ortalama % 8,4 olarak bulunmaktadır. Nevşehir ilinde tablodaki verilere göre işgücüne katılma oranı % 50 oranındadır. Bununla beraber % 45,8 oranında istihdam gerçekleşmiştir. TÜİK' ten alınan 2010 verilerine göre Nevşehir ilinde işsizlik oranı %8,4 olarak gözlemlenmiştir.

Grafik 4: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı, (%), (2009-2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

Kaynak: TÜİK

2009, 2010, 2011 verilerine göre TR71 bölgesi geneline bakıldığında eğitim durumuna ve dönemlere göre işsizlik oranı en fazla lise ve dengi meslek okulları mezunlarında görülmüştür. 2009 yılında bunu lise altı eğitim mezunları takip ederken, 2011 yılında ise lise ve dengi meslek okulu mezunlarının daha fazla oranda işsiz kaldığı görülmektedir. Okuma yazma bilmeyenler incelenen yıllarda diğerlerine oranla daha fazla istihdam edilmiştir.2011 yılında yükseköğrenim mezunlarının işsizlik oranı 2010 yılına göre artış göstermiştir. Bu durumun tersine aynı dönemde lise ve dengi meslek okulu mezunları, lise altı ve okuma yazma bilmeyen işsizlik oranlarında düşüş gözlenmiştir. En yüksek oranda düşüş 2009 yılında %7,3'lük işsizlik oranına sahip okuma yazma bilmeyen eğitim durumundaki kişilerin 2011 yılında %1,6 işsizlik oranına gerilemesinde gözlemlenmiştir(%78,08). Bunu lise altı eğitim grubundaki %55,7'lik düşüş ile ve lise ve dengi meslek okulu eğitim grubu ise %34,11'lik düşüş ile takip etmiştir. Yükseköğrenim eğitim durumunda ise 2009 yılında gözlemlenen %8,9'luk işsizlik oranı %14,61'lik artış ile 2011 yılında %10,2 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 11: Geniş Yaş Grubuna ve Eğitim Durumuna Göre Kurumsal Olmayan Nüfus, (Bin), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

(15 + yaş)	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	1	2	9	37	93	**142**
Lise altı	113	45	130	278	136	**702**
Lise ve dengi meslek okulu	21	40	56	51	9	**178**
Yükseköğretim	0	12	35	34	8	**89**
Toplam	**135**	**99**	**231**	**401**	**246**	**1.111**

Not. 2000 kişiden az değerlerde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.
Kaynak: TÜİK

2011 TÜİK verilerine göre Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir' in içinde bulunduğu TR 71 bölgesinde geniş yaş grubuna ve eğitim durumuna göre kurumsal olmayan nüfusunun en fazla 35-54 yaş aralığında ve lise altı eğitim grubunda toplandığı, tablodan anlaşılmaktadır. Eğitim durumuna göre değerlendirme yapıldığında ise yükseköğretim mezunlarının kurumsal olmayan nüfus içindeki payının en az olduğu görülmektedir.

Grafik 5: Geniş Yaş Grubuna ve Eğitim Durumuna Göre İşgücü Durumu, (15 + Yaş), (Bin), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

Kaynak: TÜİK

Bölgede 15-24 yaş aralığında okuma-yazma bilmeyen işgücü bulunmamaktadır. Lise altı eğitim almış kişilerin en fazla bulunduğu yaş grubu 35-54 yaş aralığıdır. Geniş yaş grubuna ve eğitim durumuna göre işgücü durumu incelendiğinde tüm yaş grupları(15-55+) arasında işgücünün yoğunlukla lise altı eğitim almış kişilerden oluştuğu görülmektedir. Yükseköğrenim bitirmiş kişilerin en fazla olduğu yaş grubu ise 25-54 yaş aralığıdır. 25-34 yaş aralığında ise lise ve dengi meslek okulu ile lise altı eğitim almış kişilerin sayısı yükseköğrenim görmüş kişilerin sayısından fazladır. 55+ yaş aralığında ise yükseköğrenim görmüş kişilerin sayısı lise altı eğitim görmüş kişilerin sayısından daha azdır. 35-54 yaş aralığında en fazla bulunan lise altı eğitim durumu 25-34 yaş grubunda %51,34 oranında azalmış olup lise ve dengi meslek okulu eğitim durumundaki kişi sayısı 35-54 yaş grubuna göre artmıştır. 55+ yaş grubunda yükseköğretim ile lise ve dengi meslek okulu eğitimi almış kişilerin sayısı okuma yazma bilmeyen kişilerin sayısının %50'si kadarıdır.

Tablo 12: Geniş Yaş Grubuna ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam Edilenler, (15 + Yaş), (Bin), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

(15 + yaş)(Bin)	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	0	0	3	13	10	26
Lise altı	27	22	67	145	35	296
Lise ve dengi meslek okulu	4	17	35	32	2	89
Yükseköğretim	0	5	26	30	2	63
Toplam	31	44	131	220	49	474

Not. 2000 kişiden az değerlerde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Kaynak: TÜİK

2011 yılı verilerine göre TR71 bölgesinde geniş yaş grubuna ve eğitim durumuna göre istihdam edilenler içinde lise altı grubunun çoğunlukta olduğu dikkat çekmektedir. Bu sayı TR 71 bölgesinde toplam istihdamın % 62'sine tekabül etmektedir.

Grafik 6: Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Katılma ve İstihdam Oranı, (%), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

Kaynak: TÜİK

Grafiğe göre bölgedeki istihdam oranındaki yükselme, işgücüne katılma oranıyla neredeyse bütün eğitim durumlarında paraleldir. Gerek işgücüne katılma oranı ve gerekse istihdam oranında en yüksek pay yükseköğretim kurumlarına aittir. Bu oranı lise ve dengi meslek okulları takip etmektedir. Okuma yazma bilmeyen kişilerin %18,3' ü işgücüne katılmış ve %18'i istihdam edilmiştir. Lise altı eğitim durumda kişilerin %45,3' ü işgücüne katılmış iken

%42,1' i ise istihdam edilmiştir. Bu durumun bir benzeri de lise ve dengi meslek okulu mezunları ile yükseköğretim mezunlarının işgücüne katılma oranı ve istihdam oranında görülmektedir. Lise ve dengi meslek okullarının işgücüne katılma oranı %56,6 iken istihdam oranı %50,3' tür. Yükseköğretim mezunlarının işgücüne katılma oranı %78,9 ve istihdam oranı da %70,9' dur. Eğitim düzeyindeki artış işgücüne katılma oranına ve istihdam oranına yansımaktadır.

Grafik 7: Yaş Gruplarına Göre İşgücüne Katılma ve İstihdam Oranı, (%), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

Kaynak: TÜİK

Geniş yaş grubuna göre işgücüne katılma ve istihdam oranını gösteren yukarıdaki grafiği incelediğimizde, istihdam oranı ve işgücüne katılım oranı en fazla 25-34 yaş aralığında görülmektedir. Grafiğe göre toplamda istihdam oranı ve işgücüne katılma oranı birbirine yakındır. İkisi arasındaki farkın en fazla görüldüğü yaş grubu ise 20-24 yaş aralığındadır.

Tablo 13: TR71 Bölgesinde İktisadi Faaliyet Koluna ve Meslek Grubuna (ISCO_88) Göre İstihdam Edilenler, (15 + Yaş), (Bin), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

(15 + yaş)(Bin)	Tarım	Sanayi	Hizmet	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	4	30	**34**
Profesyonel meslek mensupları	0	1	28	**30**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	0	4	15	**19**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	3	22	**25**
Hizmet ve satış elemanları	0	3	52	**55**
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	144	0	1	**145**
Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar	1	37	16	**54**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	0	15	21	**36**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	24	19	34	**77**
Toplam	**170**	**86**	**219**	**475**

Not. 2000 kişiden az değerlerde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.
Kaynak: TÜİK

Kanun yapıcılar, üst düzey yöneticiler, müdürler ve profesyonel meslek mensupları daha çok hizmet faaliyet kolunda istihdam edilmektedirler. Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanların tamamına yakını tarım faaliyet kolunda istihdam edilmektedirler. Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanların yaklaşık %70'e yakını sanayi faaliyet kolunda istihdam edilmektedirler. Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanların ise üç faaliyet koluna yaklaşık aynı oranlarda dağıldığı görülüyor. Tablonun genelini incelediğimizde hizmet faaliyet kolunda her meslek grubundan istihdam fazladır.

Tablo 14: Eğitim Durumuna ve Meslek Grubuna (ISCO_88) Göre İstihdam Edilenler, (15 + Yaş), (2009-2011)

Son üç yılı incelediğimizde profesyonel meslek mensuplarının tamamına yakının yükseköğretim mezunu olduğu görülmektedir. Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanların tamamına yakını lise altı eğitim alan kişilerden oluşmaktadır. Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar daha çok lise altı ile lise ve dengi meslek okulu eğitim düzeyine sahip olanlardan tercih edilmektedirler. Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanların tamamına yakını lise altı eğitim düzeyine sahip kişilerden oluşmaktadır. Okuma yazma bilmeyen kişilerin istihdam edildikleri meslek grupları 2009 yılı verilerine göre nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ile nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar olarak görülmektedir. 2010 ve 2011 yıllarında ise hizmet ve satış elemanları meslek grubunda okuma yazma bilmeyen kişi istihdamının gerçekleştiği görülmüştür. 2009 yılında profesyonel

meslek mensuplarının oluşturduğu meslek grubunda lise altı eğitim durumuna göre istihdam gerçekleştirilmişken 2010 ve 2011 yılı verilerine göre aynı meslek grubunda lise altı eğitim durumuna göre istihdam gerçekleşmemiştir.

	(15 + yaş)	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
2011	Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	17	9	7	34
	Profesyonel meslek mensupları	0	0	1	29	30
	Yardımcı profesyonel meslek mensupları	0	2	9	8	19
	Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	4	13	8	25
	Hizmet ve satış elemanları	1	31	16	7	55
	Nitelikli tarım, hayvan. avcılık, orman. ve su ürün. çalışanlar	18	115	10	2	145
	Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	2	40	11	1	54
	Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	0	26	9	1	36
	Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	5	61	10	1	77
	Toplam	**26**	**296**	**89**	**63**	**474**
2010	Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	15	9	6	30
	Profesyonel meslek mensupları	0	0	1	30	31
	Yardımcı profesyonel meslek mensupları	0	2	8	7	17
	Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	3	11	7	22
	Hizmet ve satış elemanları	1	29	16	6	52
	Nitelikli tarım, hayvan. avcılık, orman. ve su ürün. çalışanlar	19	122	12	1	154
	Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	1	36	9	1	47
	Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	0	24	8	1	32
	Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	5	54	10	1	70
	Toplam	**26**	**286**	**84**	**59**	**455**
2009	Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	16	10	7	32
	Profesyonel meslek mensupları	0	1	1	29	31
	Yardımcı profesyonel meslek mensupları	0	2	12	7	21
	Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	2	11	4	18
	Hizmet ve satış elemanları	0	24	17	5	46
	Nitelikli tarım, hayvan. avcılık, orman. ve su ürün. Çalışanlar	12	103	9	1	125
	Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	1	35	9	2	46
	Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	0	21	8	1	30
	Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	2	46	7	0	56
	Toplam	**15**	**251**	**84**	**55**	**405**

Not. 2000 kişiden az değerlerde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Kaynak: TÜİK

2009-2010-2011 yılları verilerine göre eğitim düzeyindeki artışa paralel olarak istihdam edilen kişi sayısı artışı profesyonel meslek mensuplarının oluşturduğu meslek grubunda görülmüştür. Kanun yapıcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler meslek grubunda istihdamdaki eğitim durumu lise altı eğitim durumunda lise ve dengi meslek okulu ve yükseköğretim eğitim durumuna göre daha yüksek oranda gerçekleşmiştir. Lise ve dengi meslek okulu mezunlarının istihdamının en fazla olduğu meslek grubu hizmet ve satış elemanları olarak gerçekleşmişken, lise altı eğitim durumuna göre istihdamın en fazla gerçekleştiği meslek grubu ise nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar olarak görülmüştür.

Tablo 15: Yaş Grubuna ve Meslek Grubuna (ISCO_88) Göre İstihdam Edilenler, (15 + Yaş), (Bin), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

(15 + yaş)(Bin)	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	4	60	204	345	337	330	258	207	126	59	43	1.974
Profesyonel meslek mensupları	2	103	372	377	290	248	136	89	50	27	14	1.708
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	40	176	300	296	224	167	120	74	34	13	5	1.449
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	65	274	363	321	219	179	134	68	29	9	4	1.666
Hizmet ve satış elemanları	272	449	575	473	418	311	244	133	59	31	18	2.984
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	255	265	345	429	496	532	597	596	510	389	488	4.902
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	285	348	518	542	477	426	294	160	80	29	16	3.174
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	98	249	401	454	390	346	249	147	64	25	7	2.430
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	357	395	494	557	546	515	426	251	152	77	55	3.825
Toplam	1.378	2.319	3.573	3.795	3.399	3.054	2.459	1.722	1.104	657	650	24.110

Kaynak: TÜİK

Yaş grubuna göre istihdam edilenler incelendiğinde 20-54 yaş aralığında istihdam edilenlerin daha çok olduğu görülmektedir. Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanların her yaş grubundan istihdamı yüksektir. Bunu 2.sırada nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar takip etmektedir. Bu_da bize TR71 bölgesinde nitelikli elemanın az olduğunu göstermektedir.

Tablo 16: Meslek Grubuna (ISCO_88) ve İşteki Duruma Göre İstihdam Edilenler, (15 + Yaş) (Bin), (2011)

TR 71 bölgesinde meslek grubuna göre istihdama bakıldığında en yüksek oranın "nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar" olduğu görülmektedir.

Bunu sırasıyla "nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar" ve "sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar" takip etmektedir. Çalışanların işteki durumu incelendiğinde ise bölgede, "ücretli veya maaşlı" çalışanların fazlalığı dikkat çekmektedir. Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler ile nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar dışında diğer meslek gruplarında çalışanların büyük çoğunluğu ücretli veya maaşlı olarak çalışmaktadır. Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışan kişiler yoğun olarak kendi hesabına veya ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Bölge verilerine bakıldığında Türkiye istatistikleri ile benzer özelliklerde olduğu görülmektedir.

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

(15 + Yaş) (Bin)	Ücretli veya maaşlı	İşveren	Kendi hesabına	Ücretsiz aile işçisi	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	662	721	588	2	1.974
Profesyonel meslek mensupları	1.562	82	64	1	1.708
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	1.299	46	94	9	1.449
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	1.601	7	10	47	1.666
Hizmet ve satış elemanları	2.422	78	235	249	2.984
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	148	96	2.516	2.142	4.902
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	2.453	167	497	57	3.174
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	2.069	41	298	22	2.430
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	2.659	7	385	774	3.825
Toplam	14.876	1.244	4.687	3.303	24.110

Kaynak: TÜİK

Tablo 17: Meslek Grubuna (ISCO_88) ve İşyeri Büyüklüğüne Göre İstihdam Edilenler, (15 + Yaş), (Bin), (2011)

TR 71 bölgesinde, çalışanlar meslek grupları ve işyeri büyüklüğüne göre incelendiğinde, istihdam edilenlerin büyük çoğunluğu 25 kişiden az çalışanı olan işletmelerde çalışmaktadır. Örneğin; Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar, 25 üstü çalışanı olan işletmelerde bin kişi olmasına karşın toplamda 145 bin kişidir. Bölge genelinde de 25 üstü çalışanı bulunan işletmelerde toplam 112 bin kişi çalışmasına karşın 1-24 arası çalışanı bulunan işyerlerinde 362 bin kişi çalışmaktadır. Bu verilerden yola

çıkarak çalışan sayısının fazla olduğu işyerlerinde "Yardımcı profesyonel meslek mensupları" grubundaki çalışanların istihdamının yüksek olduğu anlaşılır.

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

(15 + yaş) (Bin)	25-49	50+	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	2	2	34
Profesyonel meslek mensupları	8	10	30
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	4	9	19
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	6	8	25
Hizmet ve satış elemanları	5	10	55
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	0	1	145
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	5	9	54
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	5	12	36
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	7	10	77
Toplam	41	71	474

Not. 2000 kişiden az değerlerde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.
Kaynak: TÜİK

Grafik 8: İktisadi Faaliyet Koluna ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa Göre İstihdam Edilenler, (Bin), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

Kaynak: TÜİK

TR 71 bölgesinde, istihdamın en fazla olduğu iktisadi faaliyet kolu, hizmet sektörü olarak görülmektedir. Sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık oranına bakıldığında ise kayıtlılığın en yüksek olduğu faaliyet kolları, hizmet ve sanayi sektörleridir. Bu iki sektör kayıtlılık durumuna göre büyük benzerlik göstermektedir. Tarım sektörü ise farklı bir yapıda olup şahıs işletmeleri olarak yaygınlık gösterdiği bilinmektedir. Bu durumdan da anlaşılacağı üzere

kişiler, hizmet ve sanayi sektörlerinde yoğun olarak işçi çalıştıran işletmelerde, tarım sektöründe ise yoğunlukla bireysel işletmelerde çalışmaktadırlar. Tarım sektöründe bireysel çalışanların fazlalığı, bölgede geleneksel işletme anlayışının devam ettiğini işaret etmektedir.

Tablo 18: Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam Edilenler, (15 + Yaş), (Bin), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

(15 + Yaş), (Bin)	Kayıtlı Değil	Kayıtlı	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	24	2	26
Lise altı	170	126	296
Lise ve dengi meslek okulu	22	67	89
Yükseköğretim	5	59	63
Toplam	220	253	474

Not. 2000 kişiden az değerlerde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.
Kaynak: TÜİK

TR 71 bölgesinde eğitim durumuna göre istihdam edilenlere bakıldığında en yüksek oranın lise altı eğitim almış kişiler olduğu görülmektedir. Bunu, sırasıyla lise ve dengi meslek okullarından mezun olan, yükseköğretimden mezun olan ve okuma yazma bilmeyenler takip etmektedir. Sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık durumuna bakıldığında da benzer durum görülmektedir. Okuma yazma bilmeyenler ve lise altı eğitim almış çalışanlarda ise sosyal güvenlik kurumuna kayıtsız çalışanların fazlalığı dikkat çekmektedir. Bu durum, öğrenim düzeyinin yükselmesiyle birlikte sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık durumunun arttığını göstermektedir. Sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık oranı okuma yazma bilmeyenlerde %7,7 iken yükseköğretim mezunlarında %93,6'dır. Yine buradan anlaşılacağı üzere eğitim düzeyinin azalmasıyla bireysel çalışmanın arttığı söylenebilir.

Grafik 9: Geniş Yaş Grubuna ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa Göre İstihdam Edilenler, (15 + Yaş), (Bin), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

Kaynak: TÜİK

Bölgede çalışanlar incelendiğinde en yüksek kayıtlılık oranının 35-54 yaş arası çalışanlarda olduğu anlaşılmaktadır. En düşük oran ise 15-19 yaş arasındaki çalışanlardadır. Yaş kademeleri arttıkça sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık oranının arttığı görülmektedir.

Tablo 19: Eğitim Durumuna ve İş Arama Süresine Göre İşsizler, (15 + Yaş), (Bin), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
1 yıl yıldan az	19	7	4	**31**
1 yıl ve daha çok	3	4	2	**9**
İş bulmuş başlamak için bekleyen	0	0	1	**1**
Toplam	**22**	**11**	**7**	**41**

Not. 2000 kişiden az değerlerde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.
Kaynak: TÜİK

Genel işsiz sayısı incelendiğinde okuma yazma bilmeyen işsiz sayısının en az olduğu görülmektedir. En fazla işsiz lise altı eğitim seviyesine sahip kişilerden oluşmaktadır. İşsizlerin yaklaşık %75'i 1 yıldan az iş aramaktadır.

Grafik 10: Eğitim Durumuna ve Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizler, (15 + Yaş), (Bin), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

Not: 2000 kişiden az değerlerde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Kaynak: TÜİK

Geniş yaş grubuna göre işsizler incelendiğinde en fazla işsizin 15 bin kişi ile 25-34 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Bunu 2. Sırada 12 bin kişi ile 35-54 yaş aralığındaki işsizler takip etmektedir. Yükseköğretim mezunlarını incelediğimizde en fazla işsizlik 20-34 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Eğitim durumlarını incelediğimizde en fazla işsiz sayısının lise altı eğitim seviyesine sahip olanlardan olduğu görülmektedir.

Tablo 20: İşgücüne Dâhil Olmama Nedenine ve Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar, (15 + Yaş), (Bin), (2011)

TR71 bölgesine baktığımızda 15-55+ yaş aralığına baktığımızda genel olarak ev işleriyle meşgul olanların işgücüne katılım oranı en azdır. Yaş sınıflandırmasına göre de özellikle 35-54 yaş arası ev işleriyle uğraşanların katılım oranı en azdır. İşgücüne dahil olmama nedenlerini genel olarak incelediğimizde de 35-55+ yaş aralığında iş gücüne katılım oranı en azdır.

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir),

	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
İş bulma ümidi yok	2	1	2	3	1	8
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	1	3	4	6	1	15
Mevsimlik çalışan	0	0	1	0	0	1
Ev işleri ile meşgul	19	24	68	131	81	323
Öğrenci(eğitim-öğretim)	75	14	2	0	0	91
Emekli	0	0	0	15	60	75
Özürlü yaşlı veya hasta	2	2	6	13	51	73
Ailevi ve kişisel nedenler	1	1	1	1	0	4
Diğer *	1	1	1	1	0	4
Toplam	100	45	85	170	195	595

Not. 2000 kişiden az değerlerde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.
Kaynak: TÜİK

Tablo 21: İşgücüne Dâhil Olmama Nedenine ve Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar, (15 + Yaş), (Bin), (2011)

TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)

	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
İş bulma ümidi yok	0	6	2	0	8
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	1	9	3	2	15
Mevsimlik çalışan	0	0	1	0	1
Ev işleri ile meşgul	68	218	33	4	323
Öğrenci(eğitim-öğretim)	0	63	26	2	91
Emekli	5	53	10	8	75
Özürlü yaşlı veya hasta	41	31	1	0	73
Ailevi ve kişisel nedenler	0	3	1	1	4
Diğer *	0	2	1	1	4
Toplam	116	384	77	19	595

Not. 2000 kişiden az değerlerde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.
Kaynak: TÜİK

TR71 bölgesine baktığımızda genel olarak ev işleriyle meşgul olanların ve eğitim seviyesi lise altı olanların işgücüne katılım oranı en azdır. Bunu 2. Sırada okuma yazma bilmeyenler takip etmektedir. Tabloda yükseköğretim mezunlarını incelediğimizde işgücüne dâhil olma oranı en yüksektir.

EĞİTİM GÖSTERGELERİ

Tablo 22: Orta Öğretimde Okuyan Toplam Öğrenci Sayısı, (2010-2011)

A: Toplam B: Şehir C: Köy İBBS 3. Düzey		Toplam-Total						Resmi			
		Öğrenci-Students						Öğrenci-Students			
		Okul School	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Female	Öğretmen Teacher	Derslik Classroom	Okul School	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Female
TR Türkiye	**A**	**9.672**	**4.756.286**	**2.526.428**	**2.229.858**	**235.814**	**121.914**	**8.787**	**3.677.854**	**1.941.898**	**1.735.956**
	B	8.869	4.588.732	2.431.300	2.157.432	224.258	113.517	8.055	3.522.119	1.853.769	1.668.350
	C	803	167.554	95.128	72.426	11.556	8.397	732	155.735	88.129	67.606
Genel	**A**	**4.171**	**2.666.066**	**1.375.231**	**1.290.835**	**122.716**	**69.882**	**3.331**	**1.852.111**	**921.229**	**930.882**
	B	3.761	2.580.837	1.330.676	1.250.161	116.187	65.123	2.990	1.778.572	883.673	894.899
	C	410	85.229	44.555	40.674	6.529	4.759	341	73.539	37.556	35.983
Mesleki ve teknik	**A**	**5.501**	**2.090.220**	**1.151.197**	**939.023**	**113.098**	**52.032**	**5.456**	**1.825.743**	**1.020.669**	**805.074**
	B	5.108	2.007.895	1.100.624	907.271	108.071	48.394	5.065	1.743.547	970.096	773.451
	C	393	82.325	50.573	31.752	5 027	3.638	391	82.196	50.573	31.623
TR714 Nevşehir	**A**	**60**	**15.906**	**8.128**	**7.778**	**1.137**	**641**	**56**	**13.400**	**6.769**	**6.631**
	B	53	14.977	7.629	7.348	1.057	571	51	12.743	6.414	6.329
	C	7	929	499	430	80	70	5	657	355	302
Genel	**A**	**26**	**8.169**	**3.894**	**4.275**	**515**	**326**	**22**	**5.915**	**2.615**	**3.300**
	B	20	7.421	3.530	3.891	448	266	18	5.439	2.395	3.044
	C	6	748	364	384	67	60	4	476	220	256
Mesleki ve teknik	**A**	**34**	**7.737**	**4.234**	**3.503**	**622**	**315**	**34**	**7.485**	**4.154**	**3.331**
	B	33	7.556	4.099	3.457	609	305	33	7.304	4.019	3.285
	C	1	181	135	46	13	10	1	181	135	46

Kaynak: MEB

Türkiye genelini incelediğimizde orta öğretimde okuyan öğrenci sayılarının genel liseler ile mesleki ve teknik liselere orantılı bir şekilde dağıldığını görüyoruz. Aynı şekilde TR714 Nevşehir İl Müdürlüğünde de orta öğretimde okuyan öğrenci sayılarının genel liseler ile mesleki ve teknik liselere orantılı bir şekilde dağıldığını görüyoruz.

Türkiye geneli öğretmen ve derslikleri incelediğimizde genel liseler ile mesleki ve teknik liselere orantılı bir şekilde dağılmıştır.TR714 Nevşehir İl Müdürlüğü genelinde de öğretmen ve derslikler genel liseler ile mesleki ve teknik liselere orantılı bir şekilde dağılmıştır.

Türkiye geneli ile TR714 Nevşehir İl Müdürlüğü öğrenci sayılarını incelediğimizde öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun resmi okullarda okuduğu görülüyor. Erkek ve kadın öğrencileri incelediğimizde sayılarının orantılı bir şekilde dağıldığını görüyoruz.

Tablo 23: İlk ve Orta Öğretimde Yeni Kayıt ve Mezun Öğrenci Sayısı, (2010-2011)

2010/'11 Öğretim Yılı Sonu
A: Toplam
B: Şehir
C: Köy

		İlköğretim			Ortaöğretim					
					Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
TR Türkiye	A	1 226 473	643 872	582 601	392 064	188 269	203 795	314 448	172 514	141 934
	B	989 232	517 684	471 548	376 153	180 196	195 957	301 318	164 474	136 844
	C	237 241	126 188	111 053	15 911	8 073	7 838	13 130	8 040	5 090
TR741 Nevşehir	A	4 780	2 483	2 297	1 494	648	846	1259	716	543
	B	2 955	1 557	1 398	1 335	564	771	1207	682	525
	C	1 82 5	926	899	159	84	75	52	34	18

Kaynak: MEB

Türkiye geneli 2010/'11 Öğretim Yılı Sonu ilk ve orta öğretimde yeni kayıt ve mezun öğrenci sayısı incelendiğinde erkek ve kadın sayısının birbirine yakın olduğu görülmektedir. İlköğretimi bitiren öğrencilerin yaklaşık %50'si ortaöğretime devam etmediği gözlenmektedir.

TR714 Nevşehir İl Müdürlüğü 2010/'11 Öğretim Yılı Sonu ilk ve orta öğretimde yeni kayıt ve mezun öğrenci sayısı incelendiğinde Türkiye genelindeki gibi erkek ve kadın sayısının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde olduğu gibi Nevşehir İl Müdürlüğünde de ilköğretimi bitiren öğrencilerin yaklaşık %50'si ortaöğretime devam etmediği görülmektedir.

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Tablo 24: Cinsiyete Göre Başvurular, (2012)

	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Nevşehir	4.335	2.639	**6.974**
Türkiye	1.476.264	820.061	**2.296.325**

Kaynak: İŞKUR

Cinsiyete göre İŞKUR'a yapılan başvuruları incelendiği zaman Türkiye'de 2.296.325 olan genel başvurunun çoğunluğunu 1.476.264 kişi ile erkek başvurularının yer aldığı görülmektedir. Nevşehir genelini(6.974) incelediğimizde de durum değişmemiş ve başvuruların çoğunluğunu erkek nüfusun(4.335) oluşturduğu görülmüştür. Erkek nüfus Nevşehir genelinin yaklaşık %62'sini oluşturmaktadır. Kadın nüfus ise hem Türkiye hem de Nevşehir genelinde daha az bir oranı oluşturur. Türkiye'de kadın başvuru oranı %35,7 iken Nevşehir'de de benzer bir durum söz konusu olup %37,8'lik bir oran karşımıza çıkmıştır.

Tablo 25: Eğitim Durumuna Göre Başvurular, (2012)

	Nevşehir	Genel Toplam
Okur Yazar Olmayan	31	30.604
Okur Yazar	61	63.800
İlköğretim	4.129	1.109.989
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	1.883	708.001
Ön Lisans	479	191.747
Lisans	384	185.039
Yüksek Lisans	7	6.885
Doktora	0	260
Genel Toplam	**6.974**	**2.296.325**

Kaynak: İŞKUR

Yukarıdaki tablo incelendiğinde, eğitim durumuna göre başvuruların hem Nevşehir hem de Türkiye genelinde en yüksek payının ilköğretim mezunlarına ait olduğu görülmektedir. Bu oran Türkiye genelinin yaklaşık %48'ini oluştururken Nevşehir'deki başvuruların ise %59'una denk gelmektedir. Tabloya dikkat edildiği zaman başvuranların eğitim durumu yükseldikçe başvuruların azaldığı görülmektedir. Bu da öğrenim düzeyi yüksek olan kişilerde Kuruma olan ihtiyacın az olduğu fikrinin mümkün olabileceğini açığa çıkarmaktadır. Fakat nüfusun eğitim durumuna bakıldığında ortaöğretim üstü bir eğitim kurumundan mezun kişi sayısının, ortaöğretim ve altı eğitim mezunu kişi sayısından daha az olduğu gözden kaçırılmamalıdır. Lise altı eğitim görmüş olan kişilerin başvurulardaki ağırlığı başvurularda Nevşehir ili göstergeleri, bu oranı %87,5 olarak gösterirken Türkiye genelinde bu durum düşüş göstermekte ve %83,3 ile karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 26: Mesleklere Göre Başvurular, (2012)

MESLEKLER	BAŞVURU SAYISI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	**2529**
BÜRO MEMURU (GENEL)	376
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	186
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	153
GARSON (SERVİS ELEMANI)	140
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	123
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	119
AŞÇI	112
DİĞER HAYVAN YETİŞTİRME İŞÇİLERİ	112
ÖN MUHASEBECİ	97
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	96
SEKRETER	83
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	79
ÇİFTÇİ (HAYVANCILIK)	71
MUHASEBECİ	63
HASTA VE YAŞLI BAKIM ELEMANI	60
HASTA VE YAŞLI REFAKATÇİSİ	57
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	56
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	55
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	53
TOPLAM	**6.974**

Kaynak: İŞKUR

Nevşehir Çalışma ve İş Kurumu'na yapılan 6974 başvurunun 2529'u beden işçisi (genel)'ne aittir. Bunu oransal olarak incelediğimizde genel başvuruların yaklaşık %36'sını oluşturduğu görülmektedir. Bunu takip eden diğer bir meslek ise büro memuru(genel)dur. Bu da genelin yaklaşık olarak %5'lik dilimini oluşturmaktadır. Beden işçisine yapılan başvuruların yüksek oranda olması, Nevşehir ilindeki mesleksizliğin boyutları hakkında da fikir vermektedir.

Tablo 27: İşyeri Türüne Göre Yerleştirme Sayısı, (2012)

	Özel	Kamu	Genel Toplam
Nevşehir	1.527	247	1.774
Türkiye	**418.939**	**137.648**	**556.587**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye genelinde İŞKUR tarafından özel sektöre yapılan toplam işe yerleştirme sayısı 418.939 iken bunun 1.527 kişisi Nevşehir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmiştir. Türkiye genelinde Çalışma ve İş Kurumu tarafından kamu sektörüne yapılan toplam işe yerleştirme sayısı 137.648 iken bu yerleştirmenin 247 kişisi Nevşehir

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmiştir. Nevşehir'de yapılan işe yerleştirmelerin %13,9'u kamu kurumlarına yapılırken Türkiye genelinde bu oran %24,7 seviyesindedir.

Tablo 28: Sektörlere Göre İşe Yerleştirmeler, (%), (2012)

SEKTÖRLER	NEVŞEHİR	GENEL TOPLAM
Bilgi ve iletişim	**2,0**	**6,1**
Diğer hizmet faaliyetleri	4,5	9,8
Eğitim	1,0	6,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2,6	0,8
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,2	1,2
Gayrimenkul faaliyetleri	0,1	0,0
Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri; hane halkları tarafından kendi kullanımlarına yönelik olarak ayrım yapılmamış mal ve hizmet üretim faaliyetleri	0,0	0,0
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7,9	10,7
İmalat	25,0	28,0
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7,2	1,5
İnşaat	8,4	5,6
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0,0	1,8
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5,1	3,3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,3	0,4
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,5	0,7
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3,0	7,3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3,3	2,4
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	1,1	2,3
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	11,5	8,0
Ulaştırma ve depolama	16,5	4,0
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0,0	0,0
Genel Toplam (Nevşehir ve Türkiye geneli işe yerleştirme rakamlarıdır.)	**1.774**	**556.587**

Not: Türkiye geneli için %0,0 olarak belirtilen Gayrimenkul Faaliyetlerinde 159, Hane halklarının işverenler olarak faaliyetlerinde 169, Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetlerinde ise 17 kişilik işe yerleştirme sayısı bulunmaktadır.
Kaynak: İŞKUR

Sektörlere göre işe yerleştirmeler tablosuna bakıldığında en fazla yerleştirme %25'lik oranla imalat sektöründe gerçekleşmiştir. Bunu %16,5 ile ulaştırma ve depolama sektörü takip etmektedir. Bu durum ilde nakliye ve seyahat hizmetlerinin boyutu hakkında genel bir verebilmektedir. Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri, kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik ve hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri; hane halkları tarafından kendi kullanımlarına yönelik olarak ayrım yapılmamış mal ve hizmet üretim faaliyetleri sektörlerinde Nevşehir İl Müdürlüğünce işe yerleştirme olmamıştır. Türkiye geneline bakıldığında da ilk sırayı aynı şekilde imalat sektörü(%28) almıştır. Takip

eden sektörde ise Türkiye genelinde farlılık görülmekte ve idari ve destek hizmet faaliyetleri(%10,7) ikinci sırada yer almaktadır.

Tablo 29: Sosyal Duruma Göre İşe Yerleştirmeler, (2012)

	Normal	Özürlü	Eski Hükümlü	TMY (Terörle Mücadelede Yaralanan)	Genel Toplam
NEVŞEHİR	1.653	121	-	-	1.774
TÜRKİYE	**520.713**	**35.531**	**342**	**1**	**556.587**

Kaynak: İŞKUR

Sosyal duruma göre işe yerleştirme tablosunu incelediğimizde Çalışma ve İş Kurumu Nevşehir İl Müdürlüğü tarafından işe yerleştirilen toplam 1.774 kişinin 1653 kişisi normal statüde, 121 kişisi ise özürlü statüsünde işe yerleştirilmiştir. Bu sayı oransal olarak %6,8'lik bir kısımı kapsamaktadır. Türkiye genelinde de bu oran benzer bir değer almış ve %6,4 seviyesinde hesaplanmıştır. Nevşehir ilinde TMY (Terörle Mücadelede Yaralanan) ve eski hükümlü statüsünde işe yerleştirme olmamıştır.

Tablo 30: Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler, (2012)

MESLEK GRUPLARI	NEVŞEHİR	TÜRKİYE
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	111	41.534
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	300	65.913
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	875	318.556
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	1	3.514
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	19	15.074
SANATKÂRLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	152	44.493
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YRD.PROF.MESLEK MENSUPLARI	151	17.646
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	153	48.779
YÖNETİCİLER	12	1.078
TOPLAM	**1.774**	**556.587**

Kaynak: İŞKUR

Meslek gruplarına göre işe yerleştirmenin yer aldığı yukarıdaki tabloya göre özellikle nitelik gerektirmeyen, hizmet ve satış elamanları meslek gruplarında Nevşehir İl Müdürlüğü'nde daha fazla işe yerleştirmenin olduğu görülmektedir. Bu iki meslek grubunda toplam işe yerleştirme sayısı 1.175'tir. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısı olan 1.774'ün % 66'sını oluşturmaktadır. En az işe yerleştirme ise nitelikli tarım, ormancılık ve su işleri meslek grubunda görülmektedir. Türkiye geneline bakıldığı zaman da ilk sırayı nitelik gerektirmeyen meslekler(%57,2) almıştır. Ülke genelinde en az yerleştirmenin ise yöneticiler meslek grubunda(%0,2) yapıldığı görülmüştür.

Tablo 31: Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler, (2012)

	Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlköğretim	Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Genel Toplam
Nevşehir	8	15	1.137	410	127	77	-	-	1.774
Türkiye	**2.602**	**20.965**	**318.636**	**159.761**	**32.547**	**21.425**	**644**	**7**	**556.587**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye geneli işe yerleştirmelerin eğitim durumlarına baktığımızda 318.636 rakamı ile en yüksek yerleştirme ilköğretim mezunlarına aittir. En düşük yerleştirme ise doktora mezunlarına aittir. Nevşehir genelinde ise en yüksek rakam Türkiye genelinde olduğu gibi 1.137 ile ilköğretim mezunlarına aittir. Nevşehir'de yüksek lisans ve doktora alanında ise işe yerleştirme yapılmamıştır. Tablodaki veriler incelenirken Nevşehir ilindeki yüksek lisans ve doktora mezunu sayısının da göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Tablo 32: Bekleme Sürelerine Göre İşsizler, (2012)

	NEVŞEHİR	TÜRKİYE
30 GÜN VE AZ	460	119.450
1 - 2 AY	492	142.009
2 - 3 AY	360	115.639
3 - 4 AY	370	129.400
4 - 5 AY	248	118.728
5 - 6 AY	244	99.533
6 - 7 AY	238	93.782
7 - 8 AY	205	79.550
8 - 12 AY	1.080	356.106
1 - 2 YIL	2.224	680.298
2 - 3 YIL	748	237.822
3 - 4 YIL	282	103.229
4 - 5 YIL	123	42.518
5 - 6 YIL	93	32.323
6 - 7 YIL	15	6.613
7 - 8 YIL	18	3.831
8 - 9 YIL	9	4.216
9 - 10 YIL	7	3.880
10 YILDAN FAZLA	8	3.335
Genel Toplam	**7.224**	**2.372.262**

Kaynak: İŞKUR

Bekleme sürelerine göre işsizlerin gösterildiği tablo incelendiğinde yapılan başvurularda hem Türkiye geneli hem de Nevşehir'de en yüksek bekleme süresinin 1-2 yıl arasında olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde Kuruma kayıtlı olan 2.372.262 işsizden 680.298 kişi 1 ile 2 yıl arasında(%28,7) beklerken, bu sayı Nevşehir'de 2.224(%30,8)'tür. 1 ile 2 yıl sonunda ise açık iş bekleyen kişi sayısı giderek azalmıştır. 8-12 ay arasında bekleme süresindeki işsizler hem ülke genelinde(%15) hem de Nevşehir ilinde(%14,9) ikinci sırada yer almıştır.

Tablo 33: Eğitim Durumlarına Göre İşsizler, (%), (2012)

	Nevşehir	Türkiye
Okur Yazar Olmayan	0,8	1,9
Okur Yazar	1,0	2,5
İlköğretim	56,3	46,8
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	27,2	30,0
Ön Lisans	8,0	9,3
Lisans	6,4	9,2
Yüksek Lisans	0,1	0,4
Doktora	0,0	0,0
Genel Toplam	**7.224**	**2.372.262**

Not: Türkiye genelinde doktora mezunu kayıtlı işsiz sayısı 389 kişidir.
Kaynak: İŞKUR

Eğitim durumlarına göre işsizler tablosunda da görüldüğü gibi Türkiye geneli 2.372.262 olan işsizlerden en yüksek oran %46,8 ile ilköğretim mezunlarına(1.109.535 kişi) aittir. Nevşehir ilinde de 7.224 olan işsiz sayısının %56,3'ü en yüksek rakam olarak yine ilköğretim mezunlarında(4.070 kişi) karşımıza çıkmıştır. En düşük rakamlar ise doktora mezunlarına aittir. Bu durum da öğrenim durumu ilerledikçe Kuruma kayıtlı işsiz sayısının azaldığını gösterir. Nevşehir'de doktora mezunu olup açık iş arayan kişi sayısı 0(sıfır) görülmektedir. Fakat tablo yorumlanırken hata yapmamak için bu eğitim seviyelerinden mezun kişi sayısı da göz önünde bulundurulmamalıdır.

Tablo 34: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsizler, (%), 2012

Mesleklerine göre kayıtlı işsizler tablosunda Nevşehir ilinde kuruma kayıtlı olan iş arayanlar içerisindeki en fazla sayıda olan 20 meslekteki kişi sayısı verilmiştir. Çalışma ve İş Kurumu Nevşehir İl Müdürlüğünde kayıtlı işsiz sayısı toplam 7.224 kişidir. Kayıtlı işsizler içerisinde ilk üç sırayı Beden İşçisi(Genel) (2.903), Büro Memuru (Genel)(457) ve Aşçı (147) almaktadır.

Kayıtlı İşsiz	Nevşehir
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	40,2
BÜRO MEMURU (GENEL)	6,3
AŞÇI	2,0
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	2,0
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1,7
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	1,6
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1,5
ÖN MUHASEBECİ	1,3
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	1,3
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	1,2
SEKRETER	1,1
MUHASEBECİ	1,0
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	1,0
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	0,8
HASTA VE YAŞLI BAKIM ELEMANI	0,8
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	0,8
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	0,8
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	0,7
BİLGİSAYAR OPERATÖRÜ	0,7
KASİYER	0,7
Genel Toplam	**7.224**

Kaynak: İŞKUR

Tablo 35: Yaşa Göre İşsizler, (%), (2012)

Yaş Grupları	Nevşehir	Türkiye
15-19	4,4	3,5
20-24	22,4	20,0
25-29	21,0	22,1
30-34	16,2	18,1
35-39	13,4	13,6
40-44	10,5	10,4
45-49	7,3	7,2
50-54	3,0	3,1
55-59	1,3	1,4
60-64	0,3	0,5
65+	0,1	0,3
Genel Toplam	**7.224**	**2.372.262**

Kaynak: İŞKUR

Çalışma ve İş Kurumu Nevşehir İl Müdürlüğü'ne işsiz olarak kayıtlı 7.224 kişi bulunmaktadır. Bu kayıtlı işsizler yaşa göre sınıflandırıldığında en fazla sayının 20-24 yaş aralığında (1618 kişi)olduğu görülmektedir. Bunu 25-29 yaş aralığı (1515 kişi) takip etmektedir. En az sayıda ise 65 ve daha büyük yaştaki işsizler (10 kişi) bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise ilk sırada 25-29 yaş aralığındaki kayıtlı işsizler almaktadır. Yaş gruplarına göre kayıtlı işsizler incelendiğinde ülke geneli ile Nevşehir arasında oransal olarak büyük benzerlikler olduğu da göze çarpmıştır.

Tablo 36: Yaşa Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, (2012)

YAŞ GRUBU	NEVŞEHİR	TÜRKİYE
15-19	2	958
20-24	85	25.343
25-29	229	80.598
30-34	228	91.279
35-39	192	69.412
40-44	138	53.790
45-49	98	32.843
50-54	19	8.068
55-59	4	2.817
60-64	0	429
65 VE DAHA BÜYÜK	0	182
TOPLAM	**995**	**365.719**

Kaynak: İŞKUR

Yaşa göre işsizlik ödeneği başvuruları sayısına baktığımızda Nevşehir İl Müdürlüğünde 60-64 yaş aralığı ve 65+ yaş grubunda işsizlik ödeneği alan kişi bulunmadığı görülmektedir. 15-19 yaş aralığı ve 55-59 yaş aralığında ise işsizlik ödeneği alanlar ise genele bakıldığında en düşük oranda yer almaktadır. İşsizlik ödeneğinde başvuran ve ödemesi devam eden kişilerin en çok 25-29 ve 30-34 yaş aralığında bulunduğu ve bu iki yaş grubunun toplam içerisinden %46'lık bir pay aldığı görülmektedir. Ülke genelinde de25-29 ve 30-34 yaş aralığında bulunan kişilerin işsizlik ödeneğinden en fazla faydalanan kişiler olduğu görülmektedir. Nevşehir ilinde toplam işsizlik ödeneği başvurusunda bulunanların (995 kişi) Türkiye geneline (365.719 kişi) oranı ise % 0,27'dir.

Tablo 37: Türlerine Göre Kurslar, (2012)

	NEVŞEHİR			TÜRKİYE		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM
İŞ.YET.KURS/ İSTİHDAM GARANTİLİ	577	604	1.181	47.760	68.691	116.451
İŞ.YET.KURS/GENEL	117	141	258	9.303	24.716	34.019
İŞ.YET.KURS/TYÇP	426	3	429	140.106	46.493	186.599
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI(İEP)	80	68	148	9.060	9.510	18.570
ÖZÜRLÜ KURSLARI	15	18	33	3.753	2.519	6.272
UMEM PROJESİ	168	2	170	25.963	15.091	41.054
Genel Toplam	**1.383**	**836**	**2.219**	**235.945**	**167.020**	**402.965**

Kaynak: İŞKUR

Cinsiyetlere göre kurslara katılanlara baktığımızda Cazibe Merkezi Projesi, SETİP Özelleştirme Sonucu İşsiz Kalanlara Yönelik, ÖSDP Eğitim, ÖSDP (KİK), ÖSDP (TYÇP), ÖSDP (Danışmanlık), İşsizlik Sigortası Meslek Geliştirme, İşsizlik Sigortası Meslek Edindirme, İşsizlik Sigortası Meslek Değiştirme, İşgücü Yetiştirme Kursları(İşsizlik Sigortası Kapsamında), İşgücü

Yetiştirme Kursları (Kendi İşini Kuranlara Yönelik), Hibe Projeleri (SODES) hem Türkiye genelinde hem de Nevşehir İl Müdürlüğü'nde uygulanmadığı görülmektedir.

Nevşehir İl Müdürlüğünde toplamda 2.219 kişi (erkek ve kadın) kurslardan yararlanmaktadır. Nevşehir İl Müdürlüğünde en çok işgücü yetiştirme kursları (istihdam garantili), işgücü yetiştirme kursları (genel) , TYÇP, İşbaşı Eğitim Programı (İEP) , UMEM ve özürlü kursları düzenlenmektedir. Erkek (577 kişi) ve kadınların (604 kişi) en çok yararlandığı kurs istihdam garantili işgücü yetiştirme kurslarıdır. Yine erkeklerin en çok yararlandığı bir diğer kurs türü TYÇP (426 kişi) ve UMEM (168 kişi) ve bunları takiben işbaşı eğitim kursları (İEP) (80 kişi) olmuştur. İl Müdürlüğümüzde kadınların en az yararlandıkları kurs TYÇP (3 kişi) ve UMEM (2 kişi)olmuşlardır. Özürlü kurslarında ise erkek (15 kişi) ve kadın (18 kişi) kursiyer olarak birbirine yakın değerde katılım olmuştur.

Nevşehir İl Müdürlüğünde toplamda 2.219 kişi (erkek ve kadın) kurslardan yararlanmaktadır. Nevşehir İl Müdürlüğünde en çok işgücü yetiştirme kursları (istihdam garantili), işgücü yetiştirme kursları (genel) , TYÇP, İşbaşı Eğitim Programı (İEP) , UMEM ve özürlü kursları düzenlenmektedir. Erkek (577 kişi) ve kadınların (604 kişi) en çok yararlandığı kurs istihdam garantili işgücü yetiştirme kurslarıdır. Yine erkeklerin en çok yararlandığı bir diğer kurs türü TYÇP (426 kişi) ve UMEM (168 kişi) ve bunları takiben işbaşı eğitim kursları (İEP) (80 kişi) olmuştur. İl Müdürlüğümüzde kadınların en az yararlandıkları program TYÇP (3 kişi) ve en az katılım gösterdikleri kurs ise UMEM (2 kişi) olmuştur. Özürlü kurslarında ise erkek (15 kişi) ve kadın (18 kişi) kursiyerler birbirine yakın değerde katılım göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 38: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	Kapsamı	Period	Sınıflamalar	Yöntem	GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI[1]	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2012 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 10 Eylül – 31 Ekim 2012 tarihleri arasında Türkiye genelinde 53.164 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 2" kapsamında,

Temel işletme bilgileri

Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)

Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)

Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)

2012 yılı içerisinde işe giriş-çıkışlar,

[1] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

[2] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Tablo 39: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları

İşgücü Piyasası Talep Araştırması Nevşehir ili genelinde, 10 Eylül - 31 Ekim 2012 tarihleri arasında 517 işyerinde işverenler/işveren temsilcileri ile yapılan yüz yüze görüşmelerle gerçekleşmiştir. Bu işyerlerinin 92 tanesinin, İşyeri Kayıtları Listesinde 10 kişi ve üstü çalıştıran işyerleri olarak gözükmelerine rağmen, alanda 1-9 çalışanı olan işyerlerine dönüştükleri görülmüştür.

	Sektör	İşyeri Sayısı(1-9)	İşyeri Sayısı(10-49)	İşyeri Sayısı(50+)	TOPLAM
	BİLGİ VE İLETİŞİM	0	1	0	**1**
	DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	11	10	0	**21**
	EĞİTİM	2	9	5	**16**
	ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞ.	0	1	1	**2**
	FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	12	14	0	**26**
	GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0	0	0	**0**
	İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	2	19	5	**27**
	İMALAT	19	80	23	**122**
	İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	0	4	3	**7**
	İNŞAAT	10	26	4	**40**
	KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	6	40	14	**60**
	KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0	6	6	**11**
	MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	0	7	1	**8**
	MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	3	4	0	**7**
	SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAAL.	0	0	1	**1**
	TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	21	98	18	**137**
	ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	5	21	4	**31**
	Genel Toplam:	**92**	**340**	**85**	**517**

Nevşehir il genelinde 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde sektör sıralaması yer değiştirmektedir. İlk sırada imalat sektörü yer almaktadır. Bu sektörü ticaret sektörü takip etmektedir. Bu iki sektörü ise konaklama ve yiyecek hizmeti sektörü takip etmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre Nevşehir'de işyeri büyüklüğüne bakılmaksızın yapılacak bir sıralamada ilk sırayı Toptan ve Perakende Ticaret alanındaki işyerlerinin aldığı görülür. Bu kapsamda işyerleri incelendiğinde ilk üç sıradaki, toptan ve perakende ticaret, imalat ve konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinin toplam içindeki payı ise % 61,7'dir. Bu alandaki işyeri sayısı 137'dir. İşyeri büyüklükleri açısından değerlendirildiğinde de işyerlerinin 98'i 10-49 çalışanı olan yerlerdir. 10-49 çalışanı olan işyerlerinin sayısının 340 olduğu düşünüldüğünde bu alandaki sayının önemi ortaya çıkmaktadır.

Genel olarak Nevşehir'de sektörlere göre işyeri sayılarına bakılacak olursa, işyerlerini %66'sının 10-49 çalışanı olan işyerlerinden oluştuğunu, 10-49 çalışanı olan işyerlerinin de %64'ünü Ticaret, Konaklama ve İmalat sektörünün oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 40: Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Dağılımı, (%), (2012)

Sektör	Nevşehir			Türkiye		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
BİLGİ VE İLETİŞİM	0,1	0,2	0,1	1,8	3,1	2,2
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	1,2	2,3	1,4	1,8	2,5	2,0
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİM. ÜRT. DAĞITIMI	0,6	0,1	0,5	5,9	3,0	5,2
EĞİTİM	2,6	7,0	3,5	3,3	11,9	5,5
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	1,8	3,1	2,0	3,3	7,3	4,3
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0,0	0,0	0,0	1,4	1,6	1,4
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	11,9	16,6	12,8	5,1	5,2	5,2
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	4,0	1,4	3,5	1,9	1,8	1,9
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	1,7	0,3	1,4	3,2	0,6	2,6
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖN. İYİLEŞ. FAALİYETLERİ	1,2	0,1	1,0	2,2	2,8	2,3
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	0,5	0,9	0,6	7,2	1,2	5,7
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	23,4	22,4	23,2	10,3	9,4	10,1
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	7,1	6,7	7,0	5,2	2,4	4,5
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	7,0	9,2	7,5	12,0	14,9	12,7
İMALAT	29,6	14,6	26,7	25,3	19,4	23,8
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZ. FAALİYETLERİ	2,2	12,0	4,1	2,2	10,4	4,3
İNŞAAT	5,2	3,2	4,8	7,8	2,6	6,5
TOPLAM	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**

Kaynak: İl İPTA

Yukarıdaki tablo sektörlere göre çalışan sayılarını oransal olarak ortaya koymaktadır. Tabloda ilk göze çarpan ilde gayrimenkul faaliyetlerinde hiç çalışanın olmamasıdır. Bu durumdan yola çıkılarak gayrimenkul sektöründe çalışanların bireysel çalışma yaptığı yorumu yapılabilir.

İl genelinde çalışan sayılarının dağılımına bakıldığında, Türkiye geneli ile küçük farklılıklar gösterdiği görülmektedir. Bu farklılıklar Nevşehir ilindeki ekonomik faaliyetlerden kaynaklı olarak ortaya çıkmaktadır. Nevşehir ilinin temel geçim kaynaklarından birisi olan turizm sektörü bu farklılığın oluşmasında önemli bir etkendir. Türkiye genelinde konaklama ve yiyecek hizmet faaliyetleri sektörü, toplam çalışanlar içerisinde % 5,2'lik bir pay alırken Nevşehir ilinde bu oran % 12,8 olarak karşımıza çıkmaktadır. Turizm sektörünün diğer bir ayağı olan kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektöründe de benzer şekilde bir farklılık söz konusudur. Bunların yanı sıra Nevşehir iline ait çalışan sayılarının dağılımına bakıldığında, toptan ve perakende ticaret sektörünün de ekonomik faaliyetler açısından ne derecede önemli olduğu gözler önüne serilmektedir.

Tablo 41: Sektörlere Göre Cinsiyet Bazında Çalışanların Dağılımı,(%), (2012)

Sektör	Erkek Çalışan Oranı	Kadın Çalışan Oranı	Sektördeki İşyerlerinin Toplam İşyeri İçindeki Oranı
BİLGİ VE İLETİŞİM	58,3	41,7	0,2
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	68,1	31,9	4,1
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİM. ÜRT. DAĞITIMI	97,0	3,0	0,4
EĞİTİM	60,6	39,2	3,1
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	70,4	29,6	5,0
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0,0	0,0	0,0
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	74,6	25,5	11,6
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	91,7	8,1	2,1
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	95,6	4,4	1,5
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	67,9	32,1	1,4
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖN. İYİLEŞ. FAAL.	97,9	2,1	0,2
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET;	81,1	19,0	26,5
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	81,3	18,7	6,0
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	75,8	24,2	5,2
İMALAT	89,2	10,8	23,6
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZ. FAALİYETLERİ	42,5	57,5	1,4
İNŞAAT	87,0	13,0	7,7
TOPLAM	**80,4**	**19,6**	**100,0**

Kaynak: İl İPTA

Tabloda Nevşehir'de çalışanların sektörlere dağılımı, cinsiyet bazında ele alınmıştır. Genel olarak bakıldığında erkek çalışan sayısının, kadın çalışan sayısına göre oldukça fazla olduğu göze çarpmaktadır. Kadın çalışan sayısının daha fazla olduğu tek sektör insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü, su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörü çalışanlarının ise tamamına yakını erkek çalışanlardan oluşmaktadır. İl genelinde en dengeli dağılımın ise bilgi ve iletişim sektörü ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir. En fazla çalışan sayısına sahip olan ilk üç sektöre bakıldığında da genel görünümle benzerlik gösteren bir tablo ortaya çıkmaktadır. Kadın çalışanların, toplam çalışan sayılarına göre oranlaması yapıldığında, en fazla görev yaptığı ilk üç sektör ise sırasıyla; insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile eğitim sektörleridir.

Grafik 11: Çalışanların Ana Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, (%), (2012)

Kaynak: İl İPTA

Grafik 11'de gösterilen, çalışanların ana meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında Nevşehir ilinde çalışanların, ülke genelinde çalışan dağılımında olduğu gibi en fazla çalışan sayısının nitelik gerektirmeyen işlerde olduğu görülmektedir. Hizmet ve satış elemanları meslek grubunda çalışanlarda ise bu durum ortadan kalkmakta ve Nevşehir ilindeki ticari eğilimlerin ağırlığı ortaya çıkmaktadır. Oransal dağılımlar incelendiğinde ortaya çıkan bir başka sonuç ise Nevşehir ilinde ara eleman (teknisyen, tekniker vs.) ve büro hizmetlerinde çalışanların Türkiye geneli ortalamasından daha düşük oranlarda istihdam edildiğidir. Tesis ve makine operatörleri ve montajcılarda ise Nevşehir'deki oransal farklılıklar

bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Bu durum sabit tesis ve makine operatörleri, montajcılar ve sürücüler ile hareketli tesis operatörleri meslek alt gruplarının il ekonomisindeki önemini göstermektedir. Doktorluk, mühendislik ve öğretmenlik gibi meslekleri içerisine alan profesyonel meslek gruplarında Nevşehir ilindeki çalışan oranı % 6,7 iken, bu oran Türkiye genelinde yaklaşık olarak iki katına çıkmakta ve % 13'lük bir pay almaktadır.

Grafik 12: Ana Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Cinsiyet Bazında Dağılımları, (%), (2012)

Kaynak: İl İPTA

Ana meslek gruplarına göre çalışanların il geneli cinsiyet bazındaki dağılım oranları arasındaki en büyük fark nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su ürünleri çalışanları meslek grubunda görülmektedir. Bu meslek grubunda il geneli cinsiyet dağılım oranları erkeklerde % 98,3 kadınlarda ise bu oran % 1,7'dir. Meslek gruplarında ikinci en büyük fark ise Tesis ve Makine operatörleri meslek grubunda yer almakla beraber cinsiyet dağılım oranı erkeklerde % 92,2 kadınlarda % 7,7'dir.İl geneli ana meslek gruplarında cinsiyet dağılım oranlarındaki en az fark ise profesyonel meslek mensupları meslek grubunda yer almaktadır. Bu meslek grubu cinsiyet dağılım oranları erkeklerde % 65,5 kadınlarda ise % 34,6'dır.Meslek gruplarında ikinci en az fark büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubudur. Büro hizmetlerinde çalışan eleman cinsiyet dağılım oranı erkeklerde % 66,3 kadınlarda % 33,6'dır.Hizmet ve Satış elemanları meslek grubunda il geneli cinsiyet dağılım oranı erkeklerde % 76,6 kadınlarda 23,4'dür.Nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda ise il geneli cinsiyet dağılımı erkeklerde % 79,5 kadınlarda % 20,5'dir. Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda cinsiyet dağılım oranı erkeklerde %89,1 kadınlarda % 10,8'dir.Bu durum teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek gruplarında ise cinsiyet dağılımı erkeklerde % 81,2 kadınlarda % 18,8'lik yüzdelik orana sahiptir. Yöneticiler meslek grubunda cinsiyet dağılım oranı erkeklerde % 82,0 kadınlarda % 18,0 yüzdelik orana sahiptir. Ana meslek gruplarına göre

çalışanların il geneli toplam cinsiyet dağılımı ise erkeklerde % 80,4 kadınlarda % 19,6 yüzdelik oranını oluşturmaktadır.

Tablo 42: Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı, (%)

NEVŞEHİR					
Toplamda ilk on meslek	%	Erkeklerde ilk on meslek	%	Kadınlarda ilk on meslek	%
Beden İşçisi (Genel)	11,1	Beden İşçisi (Genel)	13,6	Kat Görevlisi-Temizlik	10,4
Satış Danışmanı	5,3	Satış Danışmanı	5,4	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	7,4
Şoför-Yük Taşıma	4,1	Şoför-Yük Taşıma	5,1	Satış Danışmanı	5,1
Temizlik Görevlisi	2,9	Garson (Servis Elemanı)	2,7	Soğuk Hava Depo İşçisi	4,6
Aşçı	2,8	Temizlik Görevlisi	2,6	Aşçı	4,2
Kat Görevlisi-Temizlik	2,8	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	2,5	Makineci (Dikiş)	4,2
Garson (Servis Elemanı)	2,5	Aşçı	2,5	Temizlik Görevlisi	4,1
Beden İşçisi (Temizlik)	2,3	Beden İşçisi (Temizlik)	2,4	Sekreter	3,7
Muhasebeci	2,1	Güvenlik Görevlisi	2,2	Halı Dokuyucu (El Tezgahı)	2,9
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	2,1	Şoför (Yolcu Taşıma)	2,1	Muhasebeci	2,7
Toplam	**37,9**	**Toplam**	**41,2**	**Toplam**	**49,4**

Kaynak: İl İPTA

İl geneline bakıldığında ilk on meslek içerisinde beden işçiliği % 11,1'lik sırayla birinci sırada yer almaktayken çalışan erkeklerde ise il genelinde beden işçiliği % 13,6'lık yüzdelik oranla ilk sırada yer almıştır. Çalışan kadınlarda ise % 10,4' lük yüzdelik oranla kat görevlisi-temizlik ilk sırada yer almıştır. İl genelinde satış danışmanı mesleği % 5,3'lük yüzdelik oranla ikinci sırayı takip ederken çalışan erkeklerde satış danışmanı mesleği % 5,4 ile ikinci sırada yer almaktadır. Çalışan kadınlarda ise ikinci sırada hasta ve yaşlı bakım elemanı mesleği % 7,4'lük yüzdelik orana sahiptir. Çalışan erkeklerde % 2,1 ile şoför(yolcu taşıma) mesleği en alt sırada yer alırken çalışan kadınlarda % 2,7'lik oranla muhasebeci mesleği en alt sırada görünmektedir. İl genelinde ise % 2,1 ile diğer imalat ve ilgili işçiler(makine ile) mesleği en alt sırada görünmektedir.

TÜRKİYE					
Toplamda ilk on meslek	**%**	**Erkeklerde ilk on meslek**	**%**	**Kadınlarda ilk on meslek**	**%**
Temizlik Görevlisi	10,3	Temizlik Görevlisi	9,3	Temizlik Görevlisi	13,4
Beden İşçisi (Genel)	7,4	Beden İşçisi (Genel)	8,5	Büro Memuru (Genel)	4,7
Güvenlik Görevlisi	2,9	Güvenlik Görevlisi	3,5	Beden İşçisi (Genel)	4,2
Büro Memuru (Genel)	2,5	Beden İşçisi (Temizlik)	2,6	Muhasebeci	2,8
Temizlik İşçisi	2,3	Şoför-Yük Taşıma	2,1	Bankacılık Meslek Elemanı	2,6
Bankacılık Meslek Elemanı	1,7	Beden İşçisi (İnşaat)	2	Sekreter	2,4
Şoför	1,6	Büro Memuru (Genel)	1,7	Satış Elemanı (Tanıtım)	2
Muhasebeci	1,5	Bankacılık Meslek Elemanı	1,4	Makineci (Dikiş)	2
İnşaat İşçisi	1,5	Büro Memuru (Personel)	1,2	Büro Memuru (İdari İşler)	1,8
Büro Memuru (Personel)	1,3	Muhasebeci	1,1	Hemşire	1,8
Toplam	**31,6**	**Toplam**	**33,3**	**Toplam**	**37,7**

Kaynak: İl İPTA

Çalışanların mesleklere göre ayrıntılı sayılarının yer aldığı tabloya bakıldığında önceki tablo ile uyumlu olarak en fazla çalışana, nitelik gerektirmeyen meslek kapsamında yer alan beden işçisi sahiptir.

Ülke genelinde % 10,3'lük yüzdelik orana sahip birinci sıradaki meslek temizlik görevlisi olmakla beraber erkeklerde bu durum % 9,3 oranla yine temizlik görevlisi mesleğidir. Kadınlarda ise yine ilk sırayı % 13,4 ile temizlik görevlisi mesleği yerini almıştır. Ülke genelinde %1,3 ile büro memuru(personel) son sırada yer alırken bu durum erkeklerde %1,1 ile muhasebeci, kadınlarda %1,8 ile hemşirelik mesleği olarak kayıtlarda yer almıştır.

AÇIK İŞLER

Nevşehir ilinde 10 Eylül-31 Ekim 2012 tarihleri arasında uygulanan İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında (İPTA) işyerlerine açık iş sayılarıyla ilgili sorular yöneltilmiştir. Açık işler; temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerlerinin eleman ihtiyacı duyduğu meslekler (açık işler) mevcut işgücü talebi hakkında değerlendirme yapılmasına imkân sunan önemli göstergelerdir.

Tablo 43: Sektörlere Göre Açık İş Sayılarının ve Açık İş Oranlarının Dağılımı, (%), (2012)

SEKTÖRLER	Açık İşlerin Dağılımı		Açık İş Oranı	
	Nevşehir	Türkiye	Nevşehir	Türkiye
BİLGİ VE İLETİŞİM	0,0	1,7	0,0	2,6
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	1,8	2,3	3,3	3,8
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİM. ÜRT.DAĞITIMI	0,5	1,3	2,9	0,9
EĞİTİM	0,5	1,6	0,4	1,0
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	2,3	1,5	3,0	1,2
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0,0	2,5	0,0	5,7
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	12,0	5,7	2,6	3,7
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	1,8	1,5	1,4	2,7
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	0,0	3,2	0,0	4,2
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	2,0	2,5	9,0	3,6
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖN. İYİLEŞ.FAAL.	0,0	0,5	0,0	0,3
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	32,8	11,6	3,8	3,8
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	1,5	5,7	0,6	4,2
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	0,8	5,5	0,3	1,5
İMALAT	37,1	36,2	3,7	5,0
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZ. FAALİYETLERİ	1,5	4,4	1,0	3,4
İNŞAAT	5,0	12,2	2,8	6,1
TOPLAM	**100**	**100**	**2,7**	**3,3**

Kaynak: İl İPTA

Açık işler dağılımına baktığımızda Nevşehir il genelinde sektörler bazında bilgi ve iletişim sektöründe herhangi bir açık iş bulunmamaktadır. Bu sektörde Türkiye genelindeki oran % 2,6'dır. Aynı şekilde Nevşehir il genelinde gayrimenkul faaliyetleri sektörü % 0,0lık bir oranla hiçbir açık iş göstermezken ülke genelinde bu sektör oran % 5,7'dir. İl genelinde en

çok talep edilen açık iş mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler olmakla beraber bu oran % 9,0 iken ülke genelinde bu oran % 3,6'dir. Açık işler dağılımında il genelinde ilk sırayı takip eden sektör imalat iken ülke genelinde ilk sırayı takip eden açık iş sektörü ise yine imalat sektörüdür. İmalat sektörü oranları ise il genelinde %3,7 ülke genelinde ise % 5,0'dir. İl genelinde toplam açık iş oranı % 2,7'ye sahipken ülke genelindeki açık iş oranı % 3,3'dür.

Tablo 44: Açık İş Sayılarının ve Açık İş Oranlarının Ana Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, (%), (2012)

Ana Meslek Grupları	Açık İşlerin Dağılımı		Açık İş Oranı	
	Nevşehir	Türkiye	Nevşehir	Türkiye
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	7,0	6,0	2,3	1,6
Hizmet ve Satış Elemanları	23,8	12,2	3,0	3,8
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	13,5	15,9	1,4	2,0
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0,3	0,2	1,7	1,9
Profesyonel Meslek Mensupları	9,3	9,2	3,7	2,4
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	21,3	24,7	5,5	7,2
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Prof. Meslek Men.	9,3	9,9	4,0	3,4
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	14,8	20,9	2,2	5,4
Yöneticiler	0,3	0,9	0,3	1,0
Toplam	**100**	**100**	**2,7**	**3,3**

Kaynak: İl İPTA

Ana meslek gruplarına göre Nevşehir il genelinde açık işlerde meslek gruplarına göre dağılıma bakıldığında ilk sırada hizmet ve satış elemanları mesleği % 23,8'lik oranla yer alırken ülke genelinde de sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar mesleği % 24,7'lik oranla ilk sırada yer almaktadır. Ana meslek gruplarında açık iş oranlarında ise il genelinde sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar % 5,5'lik oranla ilk sırada yer almaktayken aynı meslek Türkiye genelinde açık iş oranı % 7,2'yi göstermektedir. Diğer yandan yöneticiler meslek grubu % 2,7 ile il genelindeki en alt sırada yer almıştır. Bu durum ülke genelinde ise aynı meslek üzerinden % 1,0'lık oranı göstermiştir.

Tablo 45:En Fazla Açık İş Belirtilen İlk On Mesleğin Toplam Açık İşler İçindeki Oranı, (%), (2012)

(MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI	ORAN
Beden İşçisi (Genel)	40	10,03
Garson (Servis Elemanı)	25	6,27
Satış Elemanı (Tanıtım)	20	5,01
Makineci (Dikiş)	20	5,01
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	18	4,51
Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	14	3,51
Reyon Görevlisi	12	3,01
Taş Oyma İşçisi (Elle)	10	2,51
Kasiyer	9	2,26
Şoför-Yük Taşıma	9	2,26
GENEL TOPLAM		**44,36**

Kaynak: İl İPTA

Nevşehir il geneline bakıldığında açık islerdeki ilk on meslek arasında ilk sırayı alan beden işçisi(genel) mesleği yüzdelik dilimi % 10,03 olarak görülmektedir. Türkiye genelinde ise beden işçisi(genel) mesleği % 7,4'lük oranla ilk on meslek içinde ikinci sırada yer almaktadır. İl genelinde garson(servis elemanı) mesleği %6,27 ile ikinci sırada yer almıştır. Üçüncü sırada ise % 5,01 oran ile satış elemanı (tanıtım) mesleği yer almıştır. Genel olarak değerlendirme yapıldığında ilk on mesleğin açık işlerdeki en alt sıralamasını % 2,26'lık oranla şoför-yük taşıma mesleği oluşturmaktadır. Türkiye genelinde ise açık işler içinde ilk sırada % 10,3'lük oranla temizlik görevlisi mesleği görülmekle beraber bu meslek türü Nevşehir il genelinde ilk on meslek arasına girememiştir. Türkiye genelinde ilk on mesleğin açık işlerdeki en alt sırasını ise % 1,3'lük oranla büro memuru(personel)mesleği oluşturmaktadır.

Grafik 13: Açık İşler İçin Talep Edilen Eğitim Düzeyleri, (%), (2012)

Kaynak: İl İPTA

Açık işlerde istenen eğitim düzeyine bakıldığında % 30 ile lise altı ilk sırada yer almaktadır. Lise altını ise % 26 ile farketmez düzeyi takip etmektedir. İlde tüm açık işlerde lise altı ve farketmez eğitim oranı % 56'dır. Genel lise' de oran % 17 iken bunu % 9 ile meslek lisesi takip etmektedir. Çıraklık eğitimi ve yüksek lisans eğitim seviyelerini talep eden hiçbir işyeri olmamıştır. Açık işler için talep edilen eğitim düzeylerine bakıldığında dikkat çekici nokta meslek lisesi mezunlarının meslek yüksekokulu ve lisans mezunlarına tercih edilmesidir. Açık işlerde ilk sıradaki beden işçisi gibi eğitim ve beceri istemeyen meslek için istenen eğitim düzeyinin farketmez ve lise altı olması normal olarak nitelenebilir. Beklendiği üzere kaynakçı (oksijen ve elektrik) mesleğinde istenen eğitim düzeyi çoğunlukla meslek lisesidir.

Grafik 14: Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri, (%), (2012)

Kaynak: İl İPTA

Açık işler için talep edilen beceri düzeyleri incelendiğinde Nevşehir ve Türkiye genelinde mesleki bilgi düzeyi, fiziki ve bedensel yeterlilik üst seviyede talep edilmekte olduğu gözlemlenmiştir. Nevşehir ili açık işler için mesleki bilgi düzeyini %82,5 oranında talep etmekteyken, Türkiye genelinde ise bu oran %70,9'dur. Fiziki ve bedensel yeterlilik beceri düzeyi ise Nevşehir ili için %50,4 iken, Türkiye genelinde ise %70,1'dir. Açık işler için talep edilen Yabancı dil beceri düzeyi ise Nevşehir ili ve Türkiye genelinde diğer beceri düzeylerine göre oldukça düşüktür. Nevşehir için tespit edilmiş yabancı dil gereksinimi oranı %4,3 iken Türkiye genelinde ise %7,5'tur.Nevşehir ve Türkiye geneli oranları karşılaştırıldığında açık işler için talep edilen beceri düzeyinde ki en büyük farklılık takım çalışması beceri düzeyinde %38,7 oran farkıyla gözlemlenmektedir. Bu beceri düzeyini %24,3 oran farkıyla sorun çözme

beceri düzeyi takip etmektedir. Açık işler için talep edilen diğer bir beceri düzeyi olan iletişim ve ifade yeteneği oranı Nevşehir ili için %36,3 ve Türkiye geneli için %40,6'dır. Nevşehir ili Türkiye geneli açık işler için talep edilen özellikler ile karşılaştırıldığında mesleki bilgi beceri düzeyi oranı hariç diğer beceri düzeylerinde Türkiye geneli oranlarının altında yer almaktadır. Nevşehir ili açık işler için talep edilen beceri düzeylerinde en az orandan en yüksek orana doğru sahip beceriler ise sırasıyla sorun çözme, yabancı dil, satış pazarlama, proje bazlı çalışma, bilgisayar kullanımı, takım çalışması, hesap yapabilme, iletişim ve ifade yeteneği, fiziki ve bedensel yeterlilik ve son olarak da mesleki bilgi yer almaktadır.

Grafik 15: Açık İşlerin Karşılanma Yolları, (%), (2012)

Kaynak: İl İPTA 2012

Açık işlerin karşılanma oranlarını gösteren yukarıdaki grafik incelendiğinde Nevşehir ilinin İŞKUR aracılığıyla açık işleri karşılama oranı %68,4 iken Türkiye ortalaması %42 olarak tespit edilmektedir. Nevşehir, Türkiye ortalamasından %24,4 oran farkıyla İŞKUR aracılığıyla açık işlere yerleştirme hususunda ön sırada yer almaktadır. Özel istihdam bürolarının Nevşehir ilinde açık işleri karşılama oranı ise sadece %0,5 ile sınırlı kalmıştır. Özel istihdam bürolarının Türkiye geneli ortalamasının ise %11,2 gözlemlendiğine göre, Nevşehir ili %0,5 oran ile özel istihdam kurumları aracılığı ile işe yerleştirmede %10,7 fark ile geride kalmıştır. Aynı şekilde gazete aracılığı ile açık işlerin karşılanma oranında Nevşehir ili %4,3 ile Türkiye genel ortalamasını %24,1 oran farkıyla geriden izlemektedir. Açık işlerin karşılanma oranında internet sitelerinin rolü Nevşehir ilinde %11,8 iken Türkiye ortalamasında bu oran %30,5 olarak tespit edilmiştir. Akraba-Eş dost aracılığıyla açık işlerin karşılanma oranı ise Nevşehir ilinde %61,7 olarak gözlemlenirken, Türkiye geneli açık işlerin karşılanma oranı %55,7 olarak tespit edilmiştir. Nevşehir ilinin Türkiye ortalamalarının üzerine çıkan açık işlerin karşılanma yollarının oranları incelendiğinde ilk iki sırada İŞKUR ile akraba-eş ve dost aracılığı gelmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Tablo 46: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Dağılımı, (%), (2012)

SEKTÖRLER	NEVŞEHİR	TÜRKİYE
BİLGİ VE İLETİŞİM	0,2	1,0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	3,1	2,9
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİM.ÜRT.DAĞITIMI	0,9	0,4
EĞİTİM	1,2	2,1
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	0,6	2,5
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0,0	1,8
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	14,6	10,1
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	1,0	1,8
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	2,9	2,3
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	0,7	3,0
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖN. İYİLEŞ.FAAL.	0,0	0,5
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	28,3	13,5
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	3,8	5,4
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	2,7	6,2
İMALAT	30,9	34,2
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZ. FAALİYETLERİ	4,1	4,7
İNŞAAT	4,7	7,4
TOPLAM	**100**	**100**

Kaynak: İl İPTA

Temininde güçlük çekilen meslekler, işverenlerin açık işlerini istedikleri meslek ve/veya becerilere sahip çalışanlarla karşılayamamaları veya zorluk çekerek karşıladıkları durumu ifade eder. Talep araştırması kapsamında Nevşehir ilinde işverenlere 2012 yılı içerisinde bu durumda oldukları meslekler sorulmuştur. Ankete cevap veren işyerleri içinde en yüksek oranda eleman temininde güçlük çeken sektör Türkiye sonucunda olduğu gibi imalattır. Yalnız ilde imalat sektörü eleman bulmada Türkiye'den biraz daha az oranda zorluk çekmektedir. İkinci sırada ise toptan ve perakende ticaret sektörü gelmektedir, ilgili sektörde Türkiye geneli ile Nevşehir karşılaştırıldığında Nevşehir ilinin %14,8 oran ile daha fazla güçlük çektiğini gözlemlemekteyiz. Üçüncü sırada konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri gelmektedir. Nevşehir ve Türkiye geneli karşılaştırmada ise %4,5 oran farkıyla Nevşehir ilinin konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerindeki mesleklerin karşılanmasında daha fazla güçlük çektiği belirlenmiştir. Sektöre göre temininde güçlük çekilen meslekleri incelediğimizde %1'in altındaki oranların güçlük seviyesini temin edilme oranı yüksek olarak kabul edersek; Nevşehir ili için gayrimenkul faaliyetleri(%0),su temini, kanalizasyon, atık yönetimi iyileştirme faaliyetleri(%0), bilgi ve iletişim(%0,2), mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler(%0,7), finans ve sigorta faaliyetleri(%0,6) ve elektrik, gaz, buhar ve iklim, üretimi ve dağıtımı(%0,9) gelmektedir. Türkiye genelinde ise elektrik, gaz, buhar ve iklim, üretim ve Dağıtımı(%0,4), su temini, kanalizasyon, atık yönetimi iyileştirme faaliyetleri(%0,5) oranında yer almaktadır.

Grafik 16: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Ana Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, (%), (2012)

Kaynak: İl İPTA

Ana meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen meslek grupları incelendiğinde Nevşehir ili için %24,3 oran ile hizmet ve satış elemanları ana meslek grubunda yer alan mesleklerin temininde en fazla güçlük çekildiği tespit edilmektedir. Aynı kategoride Türkiye ortalaması ise %17,8'dir.Türkiye ortalamalarında temininde en fazla güçlük çekilen ana kategori incelendiğinde %20,9 oran ile tesis ve makine operatörleri ve montajcıları ana meslek grubu yer almaktadır. İlgili kategoride Nevşehir ili oranı ise %17,2'dir. Nevşehir ilinde özellikle sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar (%20,1), hizmet ve satış elemanları (%24,3) ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar(%17,2) ana meslek gruplarında yer alan mesleklerin temininde güçlük çekilmektedir. Yöneticiler ve Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su ürünleri çalışanları ana meslek gruplarında diğer ana meslek gruplarına göre temin güçlüğü çekilme oranı düşüktür. Nevşehir ve Türkiye ortalamaları karşılaştırıldığında en büyük farklılık hizmet ve satış elemanları ana meslek grubunda yer almaktadır. Türkiye geneli incelendiğinde nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda Nevşehir ili ile benzerlik göstermektedir. Nevşehir ilinde bu oran %14,1 iken Türkiye genelinde oran %13,5'tir.

Tablo 47: Temininde En Fazla Güçlük Çekilen İlk 10 Mesleğin Toplam İçerisindeki Ağırlığı, (%), (2012)

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırayı Beden İşçisi(Genel)'nin aldığı görülmektedir. Bu durum çeşitli sebeplerden dolayı kişilerin vasıfsız işlerde çalışmak istemediğini anlatmaktadır. Bunu sırasıyla Garson (Servis Elemanı), Aşçı, Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı) takip eder. Bu açıdan bakıldığı zaman da ildeki hizmet sektörünün, aradığı elemanı teminde zorluk çektiği anlaşılmaktadır. Turizmin, temel gelir

kaynaklarından birisini oluşturduğu Nevşehir'de işyerleri bu sektörde çalışacak eleman bulma konusunda sıkıntı yaşamaktadır.

Meslek	Temininde Güçlük Çekilen Mesleğin Tüm Mesleklere Göre Oranı
Beden İşçisi (Genel)	9,9
Garson (Servis Elemanı)	7,0
Aşçı	3,6
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	3,3
Satış Elemanı (Tanıtım)	3,1
Forklift Operatörü	2,3
Servis Garsonu	2,1
Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	2,0
Kat Görevlisi-Temizlik	1,9
Kepçe Operatörü	1,9
Genel Toplam:	**37,1**

Kaynak: İl İPTA

Grafik 17: İşgücü Temininde Güçlük Çekilme Nedenlerinin Dağılımı, (%), (2012)

KAYNAK: İL İPTA

İPTA anketine Nevşehir ilinde katılan 559 işyeri içerisinden 427' si eleman temininde güçlük çekmekte olduğunu belirtmiştir. Bunların nedenleri arasında ise ilk sırayı meslekte eleman bulunamaması almaktadır. Bunu sırasıyla elemanların beceriye/niteliğe sahip eleman olmaması, iş tecrübesine sahip eleman olmaması, çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi ve önerilen ücretin az bulunması takip etmektedir. Bu oranlar, mesleksizliğin ve çalışanlardaki beceri/nitelik eksikliğinin ilimizde ne kadar büyük bir sorun teşkil ettiğini göstermektedir.

2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

Tablo 48: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi, (%), (2012)

SEKTÖRLER	NEVŞEHİR	TÜRKİYE
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	62,5	10,6
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	25,7	2,8
İNŞAAT	-10,7	7,8
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	15,8	11
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	5,0	4,3
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	-13,6	1,4
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZ.FAALİYETLERİ	3,3	5,2
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİM.ÜRT.DAĞITIMI	16,7	0,7
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	5,1	4,3
İMALAT	10,4	4,8
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	3,8	5
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	4,3	13,7
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0,0	1,1
EĞİTİM	2,6	1,7
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	0,5	4,3
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖN. İYİLEŞ. FAAL.	95,9	5,6
BİLGİ VE İLETİŞİM	8,3	4,8
NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANI (NİDO)	**11,2**	**5,7**

Kaynak: İl İPTA

İlimizde 2012 yılı içerisinde işe alınanlar ve işten çıkarılanlar tüm sektörler ele alınarak incelendiğinde çalışan sayılarında % 11,2'lik bir artışa gittiği görülmektedir. 2012 yılı içerisinde toplam çalışan sayısında azalma olan sektörler ise İnşaat ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri olarak öne çıkmaktadır. Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe çalışan sayısı hemen hemen değişmezken diğer sektörlerdeki artış göze çarpmaktadır. Su temini, kanalizasyon, atık yönetim iyileştirme faaliyetleri sektörü ile idari ve destek hizmetleri faaliyetleri sektöründe çalışan sayılarındaki artış dikkat çekicidir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Tablo 49: 31 Aralık 2012 VE 30 Haziran 2013 Tarihlerinde Sektörlere Göre NİDO Beklentisi, (%), (2012)

Sektör	31 Aralık 2012	30 Haziran 2013
BİLGİ VE İLETİŞİM	0,0	0,0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	10,3	3,9
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0,0	4,5
EĞİTİM	0,4	1,6
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	1,4	2,4
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0,0	0,0
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	-9,3	11,5
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	-10,9	13,7
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	-5,3	10,2
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	7,4	1,2
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0,0	0,0
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	3,9	5,8
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	2,1	2,5
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	-39,2	-26,8
İMALAT	-3,8	15,5
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	2,7	2,6
İNŞAAT	-17,7	10,7
TOPLAM NİDO	**-5,0**	**6,5**

Kaynak: İl İPTA

Gelecek istihdam beklentisinde ilde kısa ve orta dönem itibariyle sektörel dağılımda mevsimsel değişimler kendini göstermektedir. 2012 Aralığında NİDO tahmini % -5 iken, 30 Haziran 2013 itibariyle net istihdam değişim tahmini 11,5 puanlık artışla %6,5'e çıkmıştır. 2013 Haziran dönemine 10 sektör artış tahmini, 4 sektör durağan bir beklenti, 2 sektör ise azalış tahmini ile girmektedir.

Tablo 50: 31 Aralık 2012 İtibariyle Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen Meslekler

31 ARALIK 2012 İTİBARİYLE	
NET İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	NET İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER
Okul Öncesi Öğretmeni	Temizlik Görevlisi
Makineci (Dikiş)	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)
Diğer Lastik İmalat İşçileri	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı
Satış Danışmanı	Kat Görevlisi-Temizlik
Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	Beden İşçisi (Temizlik)
Reyon Görevlisi	Tuğla İmal İşçisi
Kasiyer	Temizlik Görevlisi (Hastane)
Çikolatalı Ürünler İmalat İşçisi	Garson (Servis Elemanı)
NC/CNC Tezgah Operatörü	Aşçı Yardımcısı
Şoför-Yük Taşıma	Servis Garsonu

Kaynak: İl İPTA

31 Aralık 2012 itibariyle artış beklenen mesleklerin sanayi ve satış-pazarlama sektörlerinden olması dikkat çekmektedir. Azalacağı beklenen mesleklerin geneli ise turizm sektöründe kış aylarında Nevşehir'deki beklentiyle ilişkilendirilebilir.

Tablo 51: 30 Haziran 2013 İtibariyle Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen Meslekler

30 HAZİRAN 2013 İTİBARİYLE	
NET İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	NET İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	Temizlik Görevlisi
Beden İşçisi (Genel)	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı
Tuğla İmal İşçisi	Halı Açıcı
Garson (Servis Elemanı)	İnşaat Bakım İşçisi
Kat Görevlisi-Temizlik	Dokumacı (El Tezgahı)
Servis Garsonu	Sekreter
Şoför-Yük Taşıma	Kalıpçı-Pres
Aşçı Yardımcısı	Elektrik-Elektronik Teknikeri
Aşçı	Diğer Elektrik Tesisatçıları
Diğer İnşaat Boyacıları	Kantin İşletmecisi

Kaynak: İl İPTA

30 Haziran 2013 döneminde turizm sektörüne yönelik mesleklerin istihdamında artış beklendiği dikkat çekmektedir. Tablo 51, tablo 50 ile birlikte incelendiğinde dikkat çeken bir başka nokta ise 31 Aralık 2012'de azalış gösteren mesleklerin 30 Haziran 2013 döneminde yeniden istihdam artışı beklenen meslekler olduğudur. Bu durum temizlik görevlisi mesleğinde farklılık göstermekte ve her iki dönemde de azalış beklentisiyle karşımıza çıkmaktadır.

SONUÇ

2012 yılında Nevşehir'de gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Analiz Raporu'nun hazırlanmasının temel amacı, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik geliştirilecek politikaların oluşturulmasında yararlanılan işsizlik verilerine ilave olarak piyasanın diğer önemli tarafını oluşturan işgücü talep boyutunu ortaya koymaktır.

Raporun işgücü arzıyla ilgili kısmının açıklanmasında kullanılan verilerin sadece il düzeyinde değil İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda TR71 bölgesindeki Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Kırşehir ile beraber kullanılmış olması değerlendirme yaparken bir kısıtlılığa neden olmuştur.

Araştırmanın saha çalışmalarında her ne kadar 10+ işçi çalıştıran işyerlerine gidilmesi amaçlanmışsa da, gidilecek işyeri bilgilerinin yılda bir kere güncelleniyor olması nedeniyle bazen 1-9 arasında işçi çalıştırılan işyerleriyle de karşılaşılmış ve bu durum küçük işletmelerinde talep görüşlerinin alınmasına yardım ettiği için olumlu bir katkısı da olmuştur.

Tüm kısıtlılıklara rağmen bu araştırma iller arası ortak standardizasyonun sağlanması nedeniyle tüm Türkiye'de karşılaştırma yapılabilmesine olanak sağlayan ve gidilen işyeri sayısı bakımından bugüne kadar yapılan en kapsamlı çalışmadır.

2011 yılında TÜİK tarafından gerçekleştiren araştırma sonuçlarında Nevşehir'in bir önceki yıla göre göç verdiği anlaşılmakta, ama turizme dayalı ilçelerin göç alıp, tarıma dayalı ilçelerin göç veriyor olması dikkat çekmektedir. TR71 bölgesinde, tarım sektörünün Gayri Safi Katma değer içindeki payı, 2006-2008 yıllarında giderek azalıyor olması, tarıma dayalı ilçelerde göç verilmesi ile beraber ortak bir anlam ifade etmektedir.

TÜİK'ten alınan verilere göre 2010 yılında Nevşehir'de işgücüne katılma oranı %50 ile Türkiye ortalamasının üzerinde; işsizlikte ise % 8,4 ile Türkiye ortalamasından daha iyi durumdadır.

Kamu yatırımlarında teşvik kapsamında 25 belgeye toplamda 62.000.000 TL sabit yatırım teşviki sağlanmış ve bu durum sayesinde 441 kişi istihdam edilmiştir. Doğrudan yapılan kamu yatırımlarında ise Nevşehir ili toplamda 51.679.000 TL pay almıştır. Nevşehir'de en büyük payı eğitim sektörü alırken, imalat sektörü ve konut sektörüne yatırım yapılmadığı verileri görülmektedir. Bunun sebebi eğitim sektörü açısından Nevşehir'de kurulan üniversitenin genç olması, yeni fakültelerinin açılması ve yapılanmasının etkisi vardır. Konut sektöründe yatırım görünmemesinin nedeni ise bu yatırım türünde merkezden gönderilen ödeneklerin temel alındığının hatırlanması gerekir.

2011 ve 2012 yıllarında şirket ve gerçek kişi ticari işletmelerinde açılan sayısı, kapanan ya da tasfiye olanlara göre daha fazla olmuştur. Fakat kooperatifler bazında bir azalış kayıtlara geçmiştir.

2012 yılında Nevşehir'de İŞKUR'a yapılan 6.974 iş başvurusunda bulunulmuş kamu ve özel sektör dâhil 1774 kişilik işe yerleştirme yapılmıştır. İşe yerleştirilenlerin 1653'ü normal, 121'i özürlü statüsündedir. Başvuran kadınların erkeklere oranı yaklaşık % 38 civarındadır. Fakat mesleki eğitim verilen kurslara katılımda kadınların sayısı erkeklerden fazladır. Toplamda 429 kişi TYÇP programından yararlanmıştır. İşsizlik ödeneğine 995 kişi başvurmuştur.

İş arama talebiyle başvuranların 4.129'u ilköğretim, 1.883'ü ortaöğretim ve dengi okul ve 870'i ise ortaöğretim düzeyinin üzerinde bir okul mezunudur. İŞKUR'dan talep edilen ilk 10 mesleğin gerektirdiği asgari eğitim düzeyinin ilkokul olduğu, İŞKUR tarafından yapılan yerleştirmelerin hangi mesleklerde olduğunu anlatan istatistiklerin hepsine bir arada bakıldığında İŞKUR'un çalıştığı potansiyelin ilköğretim mezunları olduğunu görmekteyiz.

Açık işlerin karşılanma yöntemlerinin de işverenlere sorulduğu bu araştırmada, İŞKUR'u kullananların sayısının en fazla olduğu görülmüştür. Akraba, eş, dost kanalını kullanan işverenlerin, interneti kullanan işverenlerden dikkat çekici boyutlarda fazla olduğu sonucu verilere yansımıştır.

Araştırma döneminde 10+ işyerlerinin tamamını hedefleyerek toplamda 517 işyeri ile görüşülmüştür. Bunlardan 92 tanesinin eleman sayısı, TÜİK'in en son güncellemesinden sonra 1-9 arasındaki sayılara gerilediği fark edilmiştir.

Sektörler bazında sırasıyla en çok; toptan ve perakende ticaret, imalat, konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörlerindeki işyerleri ile görüşülmüştür. Sektörlere göre çalışan sayılarında da yine aynı sektörde çalışanların sayıları Türkiye ortalamasının üzerindedir. Fakat tarım sektörünün kapsam dışında tutulduğu unutulmamalıdır. Cinsiyet bazında çalışan sayıları incelendiğinde toplam 17 sektörün 16'sında çalışan erkek sayısının fazla olduğu görülmesine rağmen, işgücüne kadınların katılma oranının çok düşük olmasının bu sonuca yapacağı etki unutulmamalıdır.

Açık işler için işverenlerin talep ettikleri eğitim düzeyi açısından lise altı ile fark etmez diyenler büyük çoğunluğu oluşturmuş, bunları genel lise mezunu olsun isteği takip etmiştir. Açık işler için işverenlerin talep ettikleri beceri düzeyleri incelendiğinde ''mesleki bilgi'' isteyen işverenlerin, hem Nevşehir'de en yüksek hem de Türkiye ortalamasından yüksek olması Nevşehir'de mesleki eğitimin ihtiyacına dikkat çekmekte, İŞKUR'un yaptığı eğitim programlarının artarak devam etmesinin önemi ortaya çıkmaktadır. Temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında imalat, toptan ve perakende ticaret, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti sektörleri başı çekmektedir. Temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ise eleman yok, gerekli beceri ve niteliğe sahip eleman yok, iş tecrübesine sahip eleman yok diyenler açık ara önde gelmekte ve İŞKUR'un düzenlediği meslek edindirme ve işbaşı eğitim programlarının önemi yine belirmektedir.

2012 yılında net istihdam değişim oranı Nevşehir'de %11,2'lik artış olduğunu ve Türkiye genelinde görülen %5,7'lik artıştan daha fazla olduğunu göstermiştir. 31 Aralık

2012'de işverenler şu ankine göre net istihdam değişim oranında %5'lik azalış tahmininde bulunmuşlardır. 30 Haziran 2013'te şu ankine oranla %6,5 net istihdam artışı olacağını beklemektedirler.

İşverenlerin talep ettiği açık iş sayılarına bakıldığında imalat, toptan ve perakende ticaret, konaklama ve yiyecek içecek hizmetleri açık ara önde gelmektedir. Hem İŞKUR'un hem de örgün ve yaygın eğitim veren tüm kuruluşların eğitim vereceği meslek alanlarını seçerken imalat, toptan ve perakende ticaret, konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörlerine yönelik mesleklere önem vermesi kısa vadede işverenin taleplerini karşılama açısından yararlı olacak ve ilimiz işsizliğini daha aşağılara çekecektir.

Tarımsal kesimden yaşanacak şehir merkezlerine olan göçlerde işgücünün verimli kullanılması açısından bu raporda belirttiğimiz sektörlerde ihtiyaç olunan mesleklerde kursların açılması önerilir.

İŞKUR tarafından işverenlere ve muhasebecilere yönelik toplantılar düzenlenmesi, hem istihdama yönelik teşvikler hem de işbaşı eğitim programı ve diğer meslek edindirme ve geliştirme kurslarının işverenlere bizzat tanıtılmasına imkân verecektir.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

Kalkınma Bakanlığı

MEB, Milli Eğitim Bakanlığı İstatistik Yıllıkları

TOBB, İstatistik Raporları

DPT, İstatistik Raporları

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

….. İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI
(İŞYERİ BİLGİ FORMU)
Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.
Bilgi verme ve gizlilik
Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz. 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun Madde 21-Gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.”
Kapsam
Bu araştırma, İlinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm İşyerlerini kapsamaktadır. İlgi formunun, İşyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan İşyerlerinde İnsan Kaynakları, Personel, İşletme veya Muhasebe Müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir.
Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.
Örnek No:
İşyerinin Yasal Ünvanı :
İşyerinin Tabela Ünvanı:
…..
ADRES BİLGİLERİ
…..
Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin Bilgileri
…..
BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI
…..

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

1: İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz(*)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve perekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

(*) Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.

Sayfa 1

2: İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile	Aynı		
	Değişmiş		
3: İşyeri mevsimlik çalışıyor mu?	Evet		→ Soru 4'e geçiniz.
	Hayır		→ Soru 4'e geçiniz.

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S4: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü,	Erkek	Kadın	Toplam

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S5: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S5.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz ☐ → Soru 6.1'e geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5 Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik beceri) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6 Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda hemangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet Siteleri 5. Özel İstihdam Büroları
			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10		1 2 3 4 5
	☐☐	☐		☐	

BÖLÜM IV. İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

S6.1: 2012 yılı içerisinde işyerinizde eleman alımı yapıldıysa mesleklere göre belirtiniz?

S6.2: 2012 yılı içerisinde işyerinde eleman alımı yapılmadı. ☐ → Soru 7'e geçiniz.

01	02
Eleman Alınan Meslekler	Alınan Eleman Sayısı
	|_|_|

BÖLÜM IV. İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

S7.1: İşyerinizde, 2012 yılı içerisinde eleman çıkma/çıkarılma durumunu mesleklere göre belirtiniz?

S7.2: 2012 yılı içerisinde işyerinde eleman çıkma/çıkarılma durumu olmadı. ☐ → Soru 8'e geçiniz.

01	02
Eleman Çıkan / Çıkarılan Meslekler	Çıkan / Çıkarılan Eleman Sayısı
	|_|_|

BÖLÜM V. 31 ARALIK 2012 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.8: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet** →	**8.3'e geçiniz**
S.8.1: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	9.soruya geçiniz
S.8.2: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	9.soruya geçiniz
S8.3: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında artış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
31 Aralık 2012 tarihi itibariyle ARTIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	31 Aralık 2012 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **artışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

01	02	03
S.9: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet** →	**9.3'e geçiniz**
S.9.1: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	10.soruya geçiniz
S.9.2: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	10.soruya geçiniz
S.9.3: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında azalış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
31 Aralık 2012 tarihi itibariyle AZALIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	31 Aralık 2012 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **azalışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

BÖLÜM VI. 30 HAZİRAN 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.10: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet →	10.3'e geçiniz
S.10.1: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	11.soruya geçiniz
S.10.2: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	11.soruya geçiniz
S10.3: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında artış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
30 Haziran 2013 tarihi itibariyle **ARTIŞ** olacağını düşündüğünüz meslekler	30 Haziran 2013 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **artışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

BÖLÜM VI. 30 HAZİRAN 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.11: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	11.3'e geçiniz
S.11.1: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	12.soruya geçiniz
S.11.2: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	12.soruya geçiniz
S11.3: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında azalış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
30 Haziran 2013 tarihi itibariyle **AZALIŞ** olacağını düşündüğünüz meslekler	30 Haziran 2013 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **azalışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

BÖLÜM VII. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S12.1: 2012 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S12.2: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Anket Bitmiştir**. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temimininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı? **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
01	02	03	04				
	|_|_|	|_|					

Ek 2: Araştırma Yöntemi, Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dahilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 66 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir. Geri kalan 66 ilde ise 10+işyerlerinde tam sayım uygulanmıştır. Nevşehir ili de tam sayım uygulanan illerden bir tanesidir.

Amaç: Talep araştırmasının amacı işsizliğin indirgenmesi ve iller bazında sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin talep boyutunu tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.
Coğrafi kapsam: İlçe ve köyleri de kapsayacak şekilde tüm ildir.
Birim: İldeki 10 ve daha fazla kişi çalışanı olan yerel birim işyerleridir.
Yerel birim coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır. Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Bu yerde ekonomik faaliyet tek bir girişim için bir ya da daha çok kişinin tam gün ya da kısmi olarak çalışmasıyla yürütülür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.
Çerçeve: TÜİK'in 2011 yılı İşyeri Kayıt Sistemi işyerleri listesini oluşturmuştur. Çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için işyeri cevapsızlık formu doldurulmuştur.

Sektörel kapsam: İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si kapsama dahil edilmiştir.

B	*Madencilik ve Taş ocakçılığı*
C	*İmalat*
D	*Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*
E	*Su temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri*
F	*İnşaat*
G	*Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı*
H	*Ulaştırma ve Depolama*
I	*Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri*
J	*Bilgi ve İletişim*
K	*Finans ve Sigorta Faaliyetleri*
L	*Gayrimenkul Faaliyetleri*
M	*Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler*
N	*İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri*
P	*Eğitim*
Q	*İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri*
R	*Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor*
S	*Diğer Hizmet Faaliyetleri*

Kapsanmayan sektörler

A	*Tarım, Ormancılık, Balıkçılık*
O	*Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik*
T	*Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri*
U	*Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri*

Meslek sınıflaması: Mesleklerin tespitinde kullanılan sınıflama ISCO 2008'in Türkiye uyarlaması olan Türk Meslekler Sözlüğüdür.

Veri derleme yöntemi: İşgücü Piyasası Talep Araştırması (İPTA) alan uygulaması yüz yüze görüşme yöntemi ile 10 Eylül- 31 Ekim 2012 tarihleri arasında uygulanmıştır.

Cevapsızlık düzeltmesi: Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.
R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585
Manisa	1.582
Tekirdağ	1.545
Hatay	1.416
Aydın	1.370
Şanlıurfa	1.342
Kahramanmaraş	1.327
Eskişehir	1.282
Sakarya	1.250
Malatya	1.070
Afyonkarahisar	995
Elazığ	974
Ordu	962
Kütahya	890
Erzurum	856
Van	850
Zonguldak	832
Sivas	804
Çorum	802
Çanakkale	753
Düzce	736
Uşak	691
Giresun	687
Mardin	677
Osmaniye	671
Adıyaman	644
Batman	641
Rize	607
Aksaray	602
Nevşehir	**559**
Edirne	517
Isparta	505
Kırklareli	485
Kastamonu	481
Yozgat	475
Amasya	445
Niğde	423
Bolu	406
Karaman	393
Yalova	386
Burdur	364
Şırnak	345
Bartın	303
Karabük	299
Bilecik	291
Bingöl	281
Sinop	280
Erzincan	278
Kırşehir	260
Artvin	244
Kırıkkale	240
Siirt	233
Bitlis	216
Ağrı	213
Çankırı	212
Muş	192
Kars	177
Iğdır	162
Gümüşhane	127
Kilis	119
Hakkari	117
Tunceli	93
Bayburt	77
Ardahan	57
Tamsayım toplamı	**38.698**

Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Adana	1.677
Ankara	1.982
Antalya	1.745
Bursa	1.838
Denizli	1.507
Diyarbakır	1.422
Gaziantep	1.472
İstanbul	2.132
İzmir	1.881
Kayseri	1.440
Kocaeli	1.737
Konya	1.658
Mersin	1.572
Muğla	1.478
Trabzon	1.393
ÖrneklemToplam	**24.934**
Tokat (Pilot İl)	704
Samsun (Pilot İl)	1387
Araştırmada Seçilen Toplam işyeri	**65.723**

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 10-Eylül-31 Ekim tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2011 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz)}}{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus}} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine

ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{İşsiz}{İşgücü\ arzı\ (istihdam+işiz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus-(İstihdam+İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı

işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı

pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 4- Ek Tablolar

Tablo1:Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri*

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	**215**	**115**	**110**	**5**	**100**	**53,4**	**51,1**	**4,3**
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK *(2 Ekim 2011 itibariyle)

Tablo2: İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE-2011)

İLLERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI (SEGE-2011)					
İL KODU	*İLLER*	*SEGE 2011 Sırası*	*İL KODU*	*İLLER*	*SEGE 2011 Sırası*
TR100	İstanbul	1	TRB11	Malatya	42
TR510	Ankara	2	TR332	Afyon	43
TR310	İzmir	3	TR905	Artvin	44
TR421	Kocaeli	4	TRA12	Erzincan	45
TR611	Antalya	5	TR631	Hatay	46
TR411	Bursa	6	TR821	Kastamonu	47
TR412	Eskişehir	7	TR813	Bartın	48
TR323	Muğla	8	TR722	Sivas	49
TR211	Tekirdağ	9	TR833	Çorum	50
TR322	Denizli	10	TR823	Sinop	51
TR424	Bolu	11	TR903	Giresun	52
TR212	Edirne	12	TR633	Osmaniye	53
TR425	Yalova	13	TR822	Çankırı	54
TR222	Çanakkale	14	TR712	Aksaray	55
TR213	Kırklareli	15	TR713	Niğde	56
TR621	Adana	16	TR832	Tokat	57
TR721	Kayseri	17	TRB14	Tunceli	58
TR422	Sakarya	18	TRA11	Erzurum	59
TR321	Aydın	19	TR632	Kahramanmaraş	60
TR521	Konya	20	TR902	Ordu	61
TR612	Isparta	21	TR906	Gümüşhane	62
TR221	Balıkesir	22	TRC13	Kilis	63
TR331	Manisa	23	TRA13	Bayburt	64
TR622	Mersin	24	TR723	Yozgat	65
TR334	Uşak	25	TRC12	Adıyaman	66
TR613	Burdur	26	TRC22	Diyarbakır	67
TR413	Bilecik	27	TRA22	Kars	68
TR812	Karabük	28	TRA23	Iğdır	69
TR811	Zonguldak	29	TRC32	Batman	70
TRC11	Gaziantep	30	TRA24	Ardahan	71
TR901	Trabzon	31	TRB13	Bingöl	72
TR522	Karaman	32	TRC21	Şanlıurfa	73
TR831	Samsun	33	TRC31	Mardin	74
TR904	Rize	34	TRB21	Van	75
TR423	Düzce	35	TRB23	Bitlis	76
TR714	**Nevşehir**	**36**	TRC34	Siirt	77
TR834	Amasya	37	TRC33	Şırnak	78
TR333	Kütahya	38	TRA21	Ağrı	79
TRB12	Elazığ	39	TRB24	Hakkari	80
TR715	Kırşehir	40	TRB22	Muş	81
TR711	Kırıkkale	41			